

PROTOKÓŁ Z III POSIEDZENIA KOMITETU MONITORUJĄCEGO PROGRAM FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA MAŁOPOLSKI 2021-2027

14-15 czerwca 2023 r., Ciche

Posiedzenie odbyło się z inicjatywy Przewodniczącego Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027 (zwanym dalej KM FEM), Marszałka Województwa Małopolskiego – Pana Witolda Kozłowskiego.

Organizację i obsługę posiedzenia zapewnił Departament Rozwoju Regionu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego (dalej: UMWM). Na posiedzeniu stawili się członkowie KM FEM 2021-2027 w liczbie gwarantującej pełną zdolność do podejmowania uchwał przez Komitet.

Przed posiedzeniem odbyło się szkolenie dla wszystkich chętnych osób wchodzących w skład Komitetu z procedury oceny wniosków o dofinansowanie projektów, instrukcji przygotowania wniosku, a także użytkowania systemu obsługi składania wniosków o dofinansowanie oraz ich oceny. Szkolenie przeprowadzili pracownicy Departamentu Funduszy Europejskich UMWM.

W obradach uczestniczyli członkowie Komitetu, ich zastępcy oraz obserwatorzy, w pierwszym dniu w liczbie łącznie: 50 osób, w tym 28 członków, 18 zastępców, dwie osoby upoważnione do udziału w posiedzeniu w imieniu członka i 2 obserwatorów, a także pracownicy UMWM: Departamentu Rozwoju Regionu oraz Radca Prawny UMWM. W drugim dniu w posiedzeniu uczestniczyło łącznie 47 osób wchodzących w skład Komitetu, w tym 26 członków, 15 zastępców, dwie osoby upoważnione do udziału w posiedzeniu w imieniu członka i 4 obserwatorów, a także pracownicy UMWM: Departamentu Rozwoju Regionu oraz Radca Prawny UMWM.

W załącznikach do niniejszego protokołu znajdują się: lista obecności (załącznik nr 1 do protokołu), upoważnienie do prowadzenia obrad w zastępstwie Przewodniczącego (załącznik nr 2), prezentacja dot. porządku obrad posiedzenia (załącznik nr 3), prezentacja dot. kryteriów oceny projektów (załącznik nr 4), prezentacja dot. Grupy Roboczej (załącznik nr 5), prezentacja dot. Strategii komunikacji Funduszy Europejskich (załącznik nr 6) oraz 19 uchwał (załączniki nr 7-25), protokoły głosowania (załączniki nr 26 i 27) i zestawienie uwag zgłoszonych przed upływem terminu zgłaszania uwag (załącznik nr 28).

I. Dzień pierwszy (14 czerwca 2023 r.)

1. Powitanie, przyjęcie porządku obrad

W pierwszym dniu posiedzenia, na podstawie odpowiedniego upoważnienia (załącznik nr 2 do protokołu), obrady prowadziła Pani Anna Mlost – Dyrektor Departamentu Rozwoju Regionu UMWM, która na wstępie przywitała wszystkich zebranych w imieniu Pana Marszałka Witolda Kozłowskiego.

Prowadząca posiedzenie potwierdziła, że liczba osób posiadających prawo do głosowania biorąca udział w posiedzeniu jest wystarczająca do podejmowania uchwał. Następnie uczestnicy obrad zostali poproszeni o odebranie pilotów do głosowania. Przeprowadzono głosowanie próbne,

które przebiegło bez przeszkód. Następnie streszczono porządek obrad i poproszono zebranych o przyjęcie agendy w zaproponowanym kształcie.

Przystąpiono do głosowania nad porządkiem obrad. W głosowaniu wzięło udział 38 osób i za jego przyjęciem głosowało 38 osób, przeciw – 0, wstrzymało się – 0. Porządek obrad został przyjęty jednogłośnie.

Prowadząca obrady zwróciła uwagę zebranych, że w wyświetlanej prezentacji zostaną wyświetlone kryteria w kształcie wynikającym z uwzględnienia stanowiska IZ wobec uwag do kryteriów nadesłanych przed posiedzeniem co zaznaczono kolorem. Ponadto zmiany wprowadzone przez IZ z własnej inicjatywy zostały zaznaczone kolorem i podkreślone. Przewidziano je do przyjęcia przez KM jako autokorekty. W związku z tym nie będą omawiane osobno uwagi do poszczególnych kryteriów, bo sposób ich uwzględnienia odzwierciedlają zapisy w prezentacji. Wyjątek stanowią uwagi od Towarzystwa Oświatowego Ziemi Chrzanowskiej, które wpłynęły w przeddzień posiedzenia w godzinach popołudniowych i nie było możliwości uwzględnienia ich w prezentacji - postanowiono przedyskutować je podczas obrad. Co do zasady nie będą omawiane kryteria horyzontalne, które zostały już uzgodnione na poprzednim posiedzeniu i w uzgodnionym wówczas kształcie zostały wprowadzone do poszczególnych pakietów kryteriów.

Przystąpiono do prezentacji pakietów kryteriów oceny projektów do poszczególnych działań w ramach programu FEM (załącznik nr 4 do protokołu). W pierwszej kolejności przedstawiono kryteria do działań z zakresu FST – Działania 8.1, 8.2A, 8.10A,B,C,E,F, 8.10D, 8.11A,B, 8.11C, 8.14A, 8.14B.

2. Omówienie kryteriów wyboru projektów dla Działania 8.1, 8.2A, 8.10A,B,C,E,F, 8.11A,B, 8.11C, 8.14A, 8.14B

Kryteria do tego działania omówiła **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska** – Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Regionu UMWM. Zostały omówione wszystkie zmiany do kryteriów, wprowadzone na podstawie uwag przesłanych przed posiedzeniem.

Po omówieniu wszystkich kryteriów i proponowanych zmian, udzielono głosu uczestnikom posiedzenia.

Głos zabrała **Pani Łucja Kucmin-Węglarczyk**, która złożyła wniosek o uzupełnienie kryteriów 8.14A o kryterium dotyczące ochrony roślin w projekcie. Zaproponowała, aby to było kryterium punktowane. Zarządzono głosowanie nad tym wnioskiem, w celu rozstrzygnięcia, czy KM będzie zajmował się proponowaną zmianą.

Przed przystąpieniem do głosowania głos zabrał jeszcze **Pan Jan Duda**, który zwrócił uwagę na potencjalny konflikt zapisów proponowanych przez Panią Łucję Kucmin-Węglarczyk z budowaniem infrastruktury retencyjnej – nawadnianiem, budowaniem małych zbiorników retencyjnych.

Podjęto głosowanie nad ewentualnym dalszym procedowaniem wniosku Pani Łucji Kucmin-Węglarczyk lub też podtrzymaniem decyzji z poprzedniego posiedzenia KM o niewprowadzaniu takiego kryterium. W głosowaniu wzięło udział 40 osób. Za dalszym procedowaniem tego kryterium oddano 10 głosów, przeciw – 22 głosy, wstrzymało się 8 osób. Wniosek odrzucono.

Następnie zarządzono głosowanie blokowe nad przyjęciem zmian w kryteriach wyboru projektów dla Działania 8.1, 8.2 A, 8.10 A,B,C,E,F, 8.11 A, B, 8.11C, 8.14A, 8.14B. Głosowano nad uchwałami:

- w sprawie zatwierdzenia zmian w kryteriach wyboru projektów dla Działania 8.1 Działania na rzecz poprawy sytuacji na rynku pracy (Uchwała nr 17/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 14 czerwca 2023 r. – załącznik nr 7 do protokołu),

- w sprawie zatwierdzenia zmian w kryteriach wyboru projektów dla Działania 8.2 Edukacja dla transformacji dla typu projektu A. Tworzenie przestrzeni typu fablab (Uchwała nr 18/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 14 czerwca 2023 r. – załącznik nr 8 do protokołu),
- w sprawie zatwierdzenia zmian w kryteriach wyboru projektów dla Działania 8.10 Gospodarka obiegu zamkniętego dla typów projektu: A. Upowszechnienie podejścia w zakresie GOZ, B. Inwestycje w zakresie zapobiegania i ograniczenia powstawania odpadów oraz zmniejszenia zużycia zasobów środowiskowych (w tym energii i wody oraz surowców) w procesach komunalnych, C. Inwestycje w zakresie gospodarczego wykorzystania odpadów, ścieków i osadów ściekowych oraz biomasy odpadowej, E. Rozwój systemów przetwarzania odpadów zielonych na potrzeby inne niż wytwarzanie energii, F. Wdrażanie rozwiązań ograniczających konsumpcję (Uchwała nr 19/23 KM FEM z dnia 14 czerwca 2023 r. – załącznik nr 9 do protokołu),
- w sprawie zatwierdzenia zmian w kryteriach wyboru projektów dla Działania 8.10 Gospodarka obiegu zamkniętego dla typu projektu D. Organizacja lokalnego rynku ponownego wykorzystania odpadów na zasadzie „mój odpad twoim materiałem produkcyjnym” (Uchwała nr 20/23 KM FEM z dnia 14 czerwca 2023 r. – załącznik nr 10 do protokołu),
- w sprawie zatwierdzenia zmian w kryteriach wyboru projektów dla Działania 8.11 Transformacja energetyczna dla typów projektu: A. Rozwój wykorzystania OZE i B. Rozwój obszarów zrównoważonych energetycznie i społeczności energetycznych (Uchwała nr 21/23 KM FEM z dnia 14 czerwca 2023 r. – załącznik nr 11 do protokołu),
- w sprawie zatwierdzenia zmian w kryteriach wyboru projektów dla Działania 8.11 Transformacja energetyczna dla typu projektu C. Kompleksowe inwestycje w renowację i dekarbonizację budynków z uwzględnieniem priorytetowego traktowania projektów uwzględniających zasady Nowego Europejskiego Bauhausu (Uchwała nr 22/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 14 czerwca 2023 r. – załącznik nr 12 do protokołu),
- w sprawie zatwierdzenia zmian w kryteriach wyboru projektów dla Działania 8.14 Transformacja klimatyczna dla typu projektu A. Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury w powiązaniu z rozwojem usług ekosystemowych i edukacją klimatyczną (Uchwała nr 23/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 14 czerwca 2023 r. – załącznik nr 13 do protokołu),
- w sprawie zatwierdzenia zmian w kryteriach wyboru projektów dla Działania 8.14 Transformacja klimatyczna dla typu projektu B. Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej (Uchwała nr 24/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 14 czerwca 2023 r. – załącznik nr 14 do protokołu).

W głosowaniu wzięło udział 40 osób. Za przyjęciem zmian w kryteriach oddano 40 głosów, przeciw – 0, wstrzymujących się – 0. Zmiany w kryteriach wyboru projektów dla Działania 8.1, 8.2 A, 8.10 A,B,C,E,F, 8.11 A, B, 8.11C, 8.14A i 8.14B zostały przyjęte.

3. Pakiet nowych kryteriów – omówienie kryteriów wyboru projektów dla Działania 8.7 Rozwój firm wspierających sprawiedliwą transformację

Kryteria do tego działania i zaproponowane zmiany omówiła Pani Anna Mlost. Jest to działanie finansowane z FST.

Po omówieniu wszystkich kryteriów i proponowanych zmian, udzielono głosu uczestnikom posiedzenia. Głos w dyskusji nad zaproponowanymi kryteriami zabrali:

- 1) **Pan Jarosław Górniak** - zapytał, jak należy rozumieć „objęcie ochroną patentową” i stwierdził, że dla niego jest niejasny sens tak sformułowanego kryterium, ponieważ jest ono niewystarczająco opisane i nie wiadomo, jaka jest preferencja. Stwierdził, że w tych kryteriach nie widzi różnicy kwalifikacyjnej między patentem, a innowacją. Zaproponował, aby pozostawić do refleksji ten punkt posiedzenia i zastanowić się nad

przeredagowaniem kryterium. Zaproponował, aby ten jeden punkt wyłączyć z procedowania i poddać go pod głosowanie później i dać mu czas na próbę sformułowania propozycji brzmienia kryterium;

- 2) **Pan Jan Duda** - który zaproponował uogólnienie, aby wprowadzić zapis, że powinno to być rozwiązanie własne albo pierwszy raz wykorzystane – tzn. premię punktową za pierwsze wdrożenie patentu.

W odpowiedzi prowadząca posiedzenie zaproponowała, aby odroczyć głosowanie nad kryteriami do tego działania do czasu wspólnego wypracowania zmodyfikowanego brzmienia kryterium przez Pana Jarosława Górniaka wraz z IZ bądź każdym chętnym członkiem Komitetu;

- 3) **Pan Jakub Janik** - który zwrócił uwagę, że również ustawy podatkowe dają pewne korzyści w przypadku nabycia prawa do patentu. Ponadto jest przewidziana ulga przy B+R w sytuacji nabycia;
- 4) **oraz Pan Rafał Kunaszyk, Pan Rafał Solecki, Pani Anna Dela, Pani Barbara Nowakowska-Mossór** – głosy w dyskusji, lecz bez wpływu na brzmienie kryteriów

Pani Anna Mlost stwierdziła, że adekwatne brzmienie kryterium zostanie sformułowane po zakończeniu przedstawiania kryteriów do wszystkich pakietów działań przewidzianych w porządku obrad. Zwróciła też uwagę, że waga kryterium „Sektory podlegające wsparciu” powinna wynosić 1, a nie 4, jak to zostało błędnie zapisane w prezentacji, a poprawnie jest zapisane w projekcie uchwały.

Głosowanie nad pakietem kryteriów i całością uchwały odroczone na następny dzień, po sformułowaniu nowego brzmienia kryterium dotyczącego ochrony patentowej.

4. Omówienie kryteriów wyboru projektów dla Działania 8.12 – Transformacja transportu

Kryteria omówiła **Pani Anna Mlost**. Omawianie kryteriów rozpoczęto od już wcześniej przyjętych na poprzednim posiedzeniu. Proponowane przez IZ zmiany w kryterium „Dokumenty dotyczące stanu przygotowania projektu do realizacji” omówiła **Pani Justyna Dymek-Rypińska**. Jest to korekta wynikająca z doświadczeń Departamentu Funduszy Europejskich UMWM. Zaproponowano modyfikacje dot. procedur odnoszących się do dwóch dokumentów:

- a) zrezygnowano z wymogu składania oświadczenia o prawie dysponowania nieruchomością przez beneficjenta na etapie oceny wniosku o dofinansowanie, w przypadku inwestycji liniowych, realizowanych w trybie „zaprojektuj i wybuduj”, w przypadku inwestycji i projektów związanych z robotami prowadzonymi na gruntach Skarbu Państwa, będących w administrowaniu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie – dla tych projektów wnioskodawca składałby we wniosku o dofinansowanie zobowiązanie do przedstawienia najpóźniej na dzień podpisania umowy informacji potwierdzających dysponowanie nieruchomościami niezbędnymi na okres realizacji projektu; proponuje się też wprowadzenie odnośnie składania oświadczenia o prawie dysponowania nieruchomościami zapisu, że obowiązek przedstawienia we wniosku informacji potwierdzających dysponowanie nieruchomościami nie dotyczyłby projektów, które realizowane są w oparciu o decyzje wydane na podstawie przepisów specustaw – jak np. ZRID, dla których we wniosku o dofinansowanie należy potwierdzić, że prawo dysponowania nieruchomością zostanie uzyskane na podstawie decyzji;
- b) przedkładanie przez beneficjenta, na etapie oceny projektów decyzji w postaci pozwolenia konserwatorskiego – zmiana polegałaby na tym, że projekty przeznaczone do realizacji w oparciu o decyzje wydane na podstawie specustaw i przepisów szczegółowych, jak np. w przypadku ZRID, nie wymagałby przedstawienia przez beneficjenta żadnych dokumentów konserwatorskich.

W kryterium pn. „Dokumenty planowania mobilności miejskiej” IZ zaproponowała wprowadzenie kryterium punktowego, od 0 do 2 pkt. Premia w postaci dwóch punktów byłaby

przyznana, jeżeli projekt wynika z aktualnego dokumentu planowania mobilności miejskiej przyjętego na obszarze realizacji inwestycji lub Strategii ZIT, zawierającej elementy odnoszące się do mobilności miejskiej lub strategii IIT zawierającej przedmiotowe elementy lub inne dokumenty z zakresu planowania mobilności miejskiej. Takie punktowanie jest dla IZ istotne, ponieważ pokazuje, że dany projekt jest bardziej zintegrowany, przemyślany i oparty o pewną analizę strategiczną, natomiast IZ nie zamierza przypisywać temu kryterium charakteru formalnego. Na terenie Małopolski Zachodniej jest sytuacja newralgiczna i IZ zależy na tym, aby w tym regionie powstawały projekty nie tylko w rozumieniu miasta i najbliższa okolica, lecz również połączenia międzymiastowe. Oczywiście wtedy dla tego rodzaju połączeń w kwestii ich lokalizacji rodziłaby się pewna wątpliwość co do rodzaju dokumentów i podmiotu przygotowującego dokumenty. Jednakże w programie jest zapis, że co do zasady warunki wsparcia FST dla poszczególnych typów operacji będą identyczne jak w przypadku projektów wspieranych z EFRR lub bądź EFS, z wyjątkiem sytuacji odpowiednio uzasadnionych (które będą uzgodnione w gronie KM jako odstępstwo). Pani Anna Mlost poprosiła zgromadzonych o zaakceptowanie zaproponowanego odstępstwa, jako kryterium punktowego, nieeliminującego, z maksymalną liczbą 4 punktów do zdobycia (punktacja 0-2 pkt i waga 2). Zgoda na przyjęcie uchwały będzie uznana przez IZ również za zgodę na w/w odstępstwo.

Po omówieniu wszystkich kryteriów i proponowanych zmian, udzielono głosu uczestnikom posiedzenia. Głos w dyskusji zabrali:

- 1) **Pan Jan Duda** – ze względu na to, że jego zdaniem kwestia redukcji emisji jest dość kontrowersyjna i trudna do jednoznacznej oceny, zasugerował przereformowanie brzmienia kryterium „Redukcja emisji substancji szkodliwych” w kontekście redukcji emisji – nie podał jednak konkretnie, jak miałyby ono brzmieć;
- 2) **Pan Adam Flaga** – zapytał, czy w tym Działaniu jest możliwość budowy stacji ładowania samochodów elektrycznych i zaproponował uwzględnienie w punktacji kryteriów dotacji dla płatności bezpośrednich – tzn. sytuację, w której zwykły użytkownik płaci kartą kredytową za usługę ładowania samochodu elektrycznego. Uznał, że w dzisiejszych czasach rozwoju technologii taka funkcja w projektach budowy stacji ładowania samochodów elektrycznych jest potrzebna, przy czym chodzi mu o portal do którego przykłada się kartę płatniczą bądź telefon z aplikacją przy samym stanowisku ładowania – jest to korzystne dla użytkowników, bo upraszcza i przyspiesza transakcję;
- 3) **Pani Anna Mlost** – wyraziła wątpliwość, czy jest to możliwe technologicznie w każdym miejscu województwa, z uwagi na zróżnicowanie w dostępie do sieci i stwierdziła, że nie ma obecnie takiego kryterium, ale może ono się pojawić, jeśli tak zdecydują zgromadzeni na posiedzeniu; w odpowiedzi Pan Flaga stwierdził, że jest to warunek obligatoryjny w dzisiejszych czasach, powołał się na NFOŚ, który w ostatnim naborze uwzględnił dotacje tylko dla stacji, które mają tzw. płatność bezpośrednią jako kryterium dostępowe i zaproponował, aby było to kryterium premiujące;
- 4) **Pani Wanda Palińska** – możliwość płacenia bezgotówkowo za ładowanie samochodu elektrycznego wynika wprost z ustawy o usługach płatniczych, która obligatoryjnie nakazuje utworzenie w każdym obiekcie świadczącym usługi handlowe co najmniej jednego systemu tzw. płatności elektronicznej;
- 5) **Pani Anna Mlost** – w odpowiedzi Panu Fladze i Pani Palińskiej zaznaczyła, że propozycja Pana Flagi zostanie rozpatrzona przy omawianiu kryterium pn. „Bezpieczeństwo i komfort podróży”.

W kryterium pn. „Bezpieczeństwo i komfort podróży” IZ zaproponowała rozszerzenie katalogu tego kryterium o w/w propozycję Pana Adama Flagi – tzn. premiowanie za wprowadzenie płatności bezpośredniej. Wnioskodawca zmiany kryterium wyraził zgodę, w związku z czym zaproponowane zostało poszerzenie katalogu udogodnień zwiększających komfort podróży o płatności bezpośrednie dla użytkowników stacji ładowania pojazdów. Byłoby to kryterium

premiujące, polegające na tym, że dodatkowe punkty uzyskiwałyby projekty zapewniające płatności bezpośrednie i dodatkowo jedno z udogodnień z katalogu wskazanego w tym kryterium, punktujące za maksymalnie 2 pkt, z wagą 2.

Zarządzono głosowanie łącznie nad przyjęciem pakietu uwag do kryteriów do Działania 8.12 – Transformacja transportu oraz nad przyjęciem **uchwały w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 8.12 – Transformacja transportu (Uchwała nr 25/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 14 czerwca 2023 r. – załącznik nr 15 do protokołu)**. W głosowaniu wzięło udział 39 osób. Za przyjęciem uchwały głosowało 38 osób, przeciw – 0 osób, wstrzymało się – 1 osoba. Uchwała wraz z zaproponowanymi kryteriami została przyjęta.

5. Omówienie kryteriów wyboru projektów dla Działania 6.6 Rozwój kompetencji kadr i adaptacja do zmian dla typu projektu A. Finansowanie usług rozwojowych zgodnie z potrzebami zgłaszanymi przez pracodawców i przedsiębiorców oraz w oparciu o system popytowy oraz Bazę Usług Rozwojowych

Kryteria i uwagi do nich omówiła **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska**. Podkreśliła, że w kryterium pn. „Wsparcie kierowane głównie do mikro, małych i średnich przedsiębiorców (MMŚP)” wprowadzono poprawkę polegającą na dodaniu w nazwie kryterium słów „oraz ich pracowników”. Poprawka realizuje uwagę Komisji Europejskiej, która zwróciła uwagę na niezbyt precyzyjne brzmienie nazwy tego kryterium.

Po omówieniu wszystkich kryteriów i proponowanych zmian, udzielono głosu uczestnikom posiedzenia. Głos w dyskusji zabrali:

- 1) **Pan Paweł Kukla** – zgłosił uwagę przed posiedzeniem KM, ale nie dotarła ona w takim wymiarze, jakiego oczekiwał, więc ją uzupełnia. W kontekście podanej przez niego, na podstawie opracowania WUP, kwoty alokacji dla Regionu Krakowskiego (Kraków i powiat krakowski) w wysokości 44 mln zł, poprosił o zmianę alokacji środków poprzez zwiększenie alokacji dla wykluczonego komunikacyjnie podregionu sądeckiego: powiatu tarnowskiego i nowosądeckiego o 3 mln zł, a dla powiatu nowotarskiego o 2 mln zł;
- 2) **Pani Barbara Blacha** – podkreśliła, że jest bardzo potrzebne w całym regionie (tarnowskim, sądeckim) wsparcie kształcenia i doskonalenia zawodowego pracowników. Są potrzebne kwalifikacje zawodowe, rzemieślnicze, które obecnie są istotnym wymogiem pracodawców w różnych firmach. Poprosiła o poszerzenie zakresu usług szkoleniowych o szkolenia „twarde”, nadające kompetencje zawodowe w określonych zawodach, w tym w zawodach unikatowych;
- 3) **Pan Witold Morawiec** – zgodził się z przedmówcami i zwrócił uwagę, że stopa bezrobocia w powiecie dąbrowskim jest największa w województwie, dlatego poprosił IZ o przyjęcie sugestii przedmówców;
- 4) **Pan Tomasz Jarczyk** – odniósł się do wypowiedzi Pana Pawła Kukli i stwierdził, że zwiększając dofinansowanie w tych dwóch podregionach, trzeba zmniejszyć w innych. Zapytał czy dobrze rozumie Pana Pawła Kuklę, że chodzi mu o zmniejszenie alokacji dla Krakowa i jak miałyby to wyglądać;
- 5) **Pan Paweł Kukla** w odpowiedzi Panu Jarczykowi zaproponował, żeby w podregionie krakowskim zmniejszyć alokację o 6 mln zł, a dla Małopolski Zachodniej o 2 mln zł, uzasadniając to wskaźnikami i zarezerwowaniem dla Małopolski Zachodniej podobnego tego typu działania finansowanego z FST. Podkreślił że koszty działalności projektu w takich regionach jak np. Sądecczyzna – są o wiele większe w odniesieniu do ekip szkoleniowych, następnie kontrolnych – niż np. w Krakowie i regionie podkrakowskim;
- 6) **Pan Wiesław Zaleszczuk** – poprosił IZ o podanie algorytmu, na podstawie którego zarezerwowano konkretne kwoty dofinansowania dla poszczególnych regionów i spytał Pana Pawła Kuklę czy również proponuje jakiś algorytm, ponieważ musi istnieć

obiektywny klucz oraz kryteria według których nastąpi podział pieniędzy dla poszczególnych regionów – w odpowiedzi **Pan Paweł Kukła**: algorytm znajduje się na str. 14 i 15 opracowania WUP, które zacytował na wstępie;

7) **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska** – odpowiedziała na postulaty i pytania, które pojawiły się podczas dyskusji:

- a. w kwestii wskaźnika liczby przedsiębiorstw na liczbę mieszkańców IZ wspiera nie tyle rozwój przedsiębiorczości, co już funkcjonujących przedsiębiorców, a nie chcących rozpocząć działalność; jeśli chodzi o Kraków i region podkrakowski, mowa nie tylko o Krakowie i powiecie krakowskim, lecz również uwzględniony jest powiat bocheński, miechowski, myślenicki, proszowicki i wielicki – a zatem dość zróżnicowane powiaty;
- b. co do pytania o algorytm – brana była pod uwagę liczba przedsiębiorstw w danym podregionie i w ten sposób środki były dzielone proporcjonalnie – 80% trafi do mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, reszta może trafić do dużych, nie jest brana pod uwagę liczba pracowników, główną grupą docelową są mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa;
- c. to działanie było wdrażane w latach 2014-2020, środki były na bardzo podobnym poziomie i były dzielone dokładnie tym samym algorytmem, nigdzie środków nie zabrakło, pozostałe po pewnym czasie resztki były dodatkowo dzielone dla tych, którzy zgłaszali jeszcze chęć otrzymania środków na więcej przedsięwzięć, nie było żadnego zgłoszenia o braku środków, z czego wynika że stosowany podział na tym algorytmie był do tej pory w porządku;
- d. w kwestii kwalifikacji zawodowych, o których mówiła Pani Barbara Blacha – kwalifikacje te są premiowane, podlegają wyższemu dofinansowaniu, o ile znajdują się w Bazie Usług Rozwojowych (BUR) – to jest warunek i nie da się w tym przypadku zastosować odstępstwa, ponieważ jest to realizacja działań w ramach obsługi BUR;
- e. co do podziału środków – to, co wynika z SzOP-u są to minimalne wartości projektów ustalone na poziomie umożliwiającym działanie jednego operatora w każdym regionie, według regulaminu cała kwota będzie podzielona według tego samego algorytmu;
- f. w kwestii rozwoju kompetencji pracowników w FST, w ramach Działania 8.7 – dotyczy wsparcia rozwojowego w zakresie inwestycji realizowanych w ramach Działania 8.7, ponadto wyjaśniono, że środki z FST są dofinansowaniem dodatkowym dla Małopolski Zachodniej – specjalnie dla niej dedykowanym i nie ma sensu „karać” tego regionu za otrzymanie takich środków, bo uznano, że jest to region specyficzny i zasługuje na dodatkowe finansowanie;
- g. Jest to wsparcie dla istniejących pracodawców i dla pracowników, którzy są już zatrudnieni, a nie na tworzenia nowych miejsc pracy.

Zapowiedziano, że w przypadku podjęcia przez Komitet decyzji o ewentualnym sformułowaniu poprawek. Jeżeli taka decyzja zapadnie, będzie najpierw zmieniany SzOP, ponieważ kryterium odnosi się w tym zakresie do SzOP-u.

Pani Barbara Rążewska powiedziała, że kryteria dla tego działania zostały oparte na danych z WUP, a metodologia oparta jest na danych z GUS, więc trudno o bardziej sprawiedliwe kryteria podawania alokacji. Zaznaczyła, że w pierwszym naborze całościowo zwiększono alokację o 5 mln zł.

Zapowiedziano również, że odbędzie się II nabór, który jest zaplanowany na rok 2025 i jeżeli okaże się, że w którymś podregionie zabraknie środków na wsparcie dla pracowników, IZ proponuje inny podział.

Pan Paweł Kukła zaproponował poddanie pod głosowanie wniosku o zwiększenie alokacji środków dla podregionów, o których mówił w ramach Działania 6.6 A.

Pani Anna Mlost wyjaśniła, że zastosowany algorytm został przyjęty w oparciu o liczbę przedsiębiorstw istniejących, a więc IZ daje najwięcej na te regiony Małopolski, w których jest teoretycznie największe zapotrzebowanie, popyt na tego typu wsparcie. Powiadomiła Pana Pawła Kukłę, że jeżeli podtrzymuje swój wniosek, to powinien zgłosić swoją rekomendację do IZ, która zostanie rozpatrzona i ewentualnie odzwierciedlona w zmianie SzOP, natomiast nie zapisów w żadnym kryterium, które pokazywałyby podział środków. Podział środków jest zapisany w SzOP. Są to minimalne wielkości projektów dla poszczególnych podregionów, podział pokazuje też przewidziane środki maksymalne. Jest to pula środków adekwatna do liczby przedsiębiorstw i pośrednio do liczby pracowników w podregionach.

Po zapytaniu przez prowadzącą o ewentualne inne uwagi do omawianego pakietu kryteriów, głos zabrał **Pan Adam Flaga**. Zaproponował zastosowanie parametru punktowania w ten sposób, że jeżeli jest firma z regionu, w którym przemysł jest mniej rozwinięty, to uzyskałaby dodatkowe 2 pkt, a jeżeli nie ma zainteresowania na terenach słabszych przemysłowo, to premiowano by regiony, gdzie przedsiębiorstw jest więcej, aby na tej większej liczbie przedsiębiorstw skorzystały. W odpowiedzi Pani Magdalena Łasak-Strutyńska wyjaśniła, że na tych terenach IZ wybiera operatora, który dysponuje określoną ilością pieniędzy w danym podregionie, więc trudno w tej sytuacji punktować przedsiębiorców, bo nie do końca wiadomo, jak to zastosować. W odpowiedzi Pan Flaga zaproponował, aby algorytm wyglądał w ten sposób, że przy mniejszej liczbie przedsiębiorców premiowałoby się taki projekt 2 punktami więcej.

Głos zabrał **Pan Jarosław Górniak**, który zwrócił uwagę na konieczność posługiwania się zawsze wskaźnikami, które są adekwatne do kryterium. Zalecił, aby zastanowić się nad wartością informacyjną wskaźnika. Wskaźnik przedsiębiorczości byłby adekwatny wtedy, gdyby zależało danemu podmiotowi na inwestowaniu w rozpoczynanie działalności gospodarczej. Jeżeli liczba osób aktywnych zawodowo jest na Sądecczyźnie większa, to można to wziąć pod uwagę w kryterium. Jego zdaniem, używanie wskaźników względnych nie jest właściwe. Zastrzegł, że nie sprawdzał tych wskaźników i być może po ich sprawdzeniu zasadna okazałaby się realokacja tych środków, ale nie wydaje mu się, aby w oparciu o wskaźniki podane przez Pana Adama Flagę, zaproponowane przez niego kryterium było właściwe. Zdaniem Pana Jarosława Górniaka wskaźnikiem właściwym byłaby np. liczba osób aktywnych zawodowo.

Pan Adam Flaga ostatecznie złożył wniosek o głosowanie nad propozycją wspierania w ocenie projektów terenów mniej uprzemysłowionych w Małopolsce.

W odpowiedzi Pani Magdalena Łasak-Strutyńska stwierdziła, że chodzi w tym Działaniu o pracowników zatrudnionych w konkretnych przedsiębiorstwach, zlokalizowanych w konkretnych podregionach. Jest to system popytowy. Więcej pracowników, dla których potrzebne jest szkolenie, znajduje się w przedsiębiorstwach w Krakowie, w powiecie krakowskim, proszowickim, wielickim, myślenickim, miechowskim i bocheńskim. Odnosząc się jeszcze do propozycji zwiększenia o 3 mln zł alokacji dla powiatu nowosądeckiego, właśnie maksymalna wartość alokacji zgodnie z obecnym regulaminem wynosi 3 mln zł.

Głos zabrał ponownie **Pan Witold Morawiec**, przypomniał o wsparciu unijnym dla swojego regionu – powiatu dąbrowskiego, który nazwał zmarginalizowanym. Stwierdził, że przy podziale środków jego region został pominięty, w przeciwieństwie do Małopolski Zachodniej i poddał pod rozważenie, żeby przy następnych tego typu podziałach uwzględnić region dąbrowski, aby dążyć do zrównoważonego rozwoju. Powiedział, że tzw. „ściana wschodnia” województwa wymaga dużych nakładów inwestycyjnych i wsparcia.

Pani Magdalena Łasak-Strutyńska dodała, że istnieje także obszar wsparcia ekonomii społecznej, w którym również przy dzieleniu środków pomiędzy poszczególne podregiony, w algorytmie jest brany pod uwagę wskaźnik dotyczący liczby przedsiębiorstw. Akurat to działanie jest ukierunkowane na tworzenie przedsiębiorstw (tzw. społecznych), ale w tym przypadku ten wskaźnik działa odwrotnie, tzn. im więcej przedsiębiorstw, tym gorzej. Zatem kryteria w przypadku omawianego Działania 6.6 A nie odnoszą się bezpośrednio do podziału środków, jest to kwestia SzOP i oczywiście, jeżeli zostaną złożone takie wnioski, to będą rozpatrywane przez IZ.

Pan Paweł Kukła złożył wniosek o zwiększenie alokacji środków dla podregionu sądeckiego: powiatu tarnowskiego i nowosądeckiego o 3 mln zł, a dla powiatu nowotarskiego o 2 mln zł.

Zarządzono jedno wspólne głosowanie nad przyjęciem pakietu uwag do kryteriów i nad przyjęciem **uchwały w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 6.6 Rozwój kompetencji kadr i adaptacja do zmian dla typu projektu A. Finansowanie usług rozwojowych zgodnie z potrzebami zgłaszanymi przez pracodawców i przedsiębiorców oraz w oparciu o system popytowy oraz Bazę Usług Rozwojowych (Uchwała nr 26/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 14 czerwca 2023 r., załącznik nr 16 do protokołu)**. W głosowaniu wzięło udział 39 osób. Za przyjęciem kryteriów i uchwały oddano 34 głosy, przeciw – 0 głosów, wstrzymało się – 5 głosów. Kryteria i uchwała zostały przyjęte.

6. Omówienie kryteriów wyboru projektów dla Działania 6.6 Rozwój kompetencji kadr i adaptacja do zmian dla typu projektu B. kompleksowe programy typu outplacement

Kryteria i uwagi do nich omówiła **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska**. To działanie jest przewidziane dla pracowników zagrożonych zwolnieniem, pracowników przewidzianych do zwolnienia oraz osób zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracownika i dla osób odchodzących z rolnictwa.

IZ proponuje w tym Działaniu (w przeciwieństwie do kryterium dot. BUR z Działania 6.6 A), bardziej promować potencjał wnioskodawcy – kadrowy, finansowy i techniczny, a w mniejszym stopniu doświadczenie. Ponadto, zaproponowano premiowanie projektów obejmujących obszar całego województwa.

Po omówieniu wszystkich kryteriów i proponowanych zmian z w/w pakietu, udzielono głosu uczestnikom posiedzenia. Głos w dyskusji zabrali:

- 1) **Pani Barbara Blacha** – wyraziła opinię, że realizacja programów typu outplacementowego w poszczególnych podregionach jest skuteczniejsza niż jeden duży projekt na obszarze całego województwa. Jej zdaniem przy przyjęciu wariantu proponowanego przez IZ skuteczność realizacji dla bezpośrednich beneficjentów projektu będzie znacznie niższa;
- 2) **Pani Bożena Rążewska** – realizacja projektów outplacementowych w skali całego województwa jest łatwiejsza do monitorowania i to jest główny argument; w odpowiedzi Pani Blacha zapytała czy IZ zależy na beneficjencie czy na odbiorcy.
- 3) **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska** – odpowiedziała, że oczywiście chodzi o korzyść dla odbiorcy i wyjaśniła, że jeżeli nie będzie przynajmniej jednego projektu dla całego województwa, to może się okazać, że pozostaną obszary bez wsparcia.
- 4) **Pani Bożena Rążewska** dopowiedziała, że równomierność rozłożenia wsparcia jest tutaj istotna.

Zarządzono głosowanie łącznie nad przyjęciem uwag do kryteriów i nad przyjęciem **uchwały w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 6.6 Rozwój kompetencji kadr i adaptacja do zmian dla typu projektu B. kompleksowe programy typu outplacement (Uchwała nr 27/23 z dnia 14 czerwca 2023 r. – załącznik nr 17 do protokołu)**. W głosowaniu wzięło udział 40 osób. Za przyjęciem kryteriów i uchwały oddano 37 głosów, przeciw – 0, wstrzymało się – 3 głosy. Uchwała wraz z zaproponowanymi kryteriami została przyjęta.

7. Omówienie kryteriów wyboru projektów dla Działania 6.7 Wsparcie na rzecz zarządzania różnorodnością u pracodawców oraz dla Działania 6.18 Wsparcie podmiotów ekonomii społecznej oraz przedsiębiorstw społecznych dla typu projektu A. Wsparcie bezpośrednie podmiotów ekonomii społecznej

a) Kryteria dla Działania 6.7

Kryteria i uwagi do nich omówiła **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska**. Dotyczą projektu realizowanego w trybie niekonkurencyjnym przez WUP.

Wynikiem uwag KE do kryteriów, jest modyfikacja SzOP. Komisja zwróciła uwagę, że zasady wyboru grantobiorców nie powinny być opracowane na późniejszym etapie przez beneficjenta projektu, ale powinny być wcześniej ustalone. Projekt, w ramach którego będą udzielane granty i zasady wyboru grantobiorców są wskazane wprost w SzOP, a nie w regulaminie udzielania grantów, dlatego nastąpiła duża poprawka w SzOP. Zgodnie z tą poprawką, grantobiorcami projektów są pracodawcy (cytat z prezentacji):

- posiadający status MŚP z siedzibą, filią, delegaturą, oddziałem lub inną formą działalności na terenie WM;
- spełniający warunki dostępu do otrzymania pomocy de minimis w projekcie
- wobec których nie została wydana decyzja KE o obowiązku zwrotu udzielonej pomocy publicznej/pomocy de minimis;
- prowadzący działalność od co najmniej 2 lat, posiadający status aktywnego przedsiębiorstwa, nie pozostający pod zarządem komisarycznym, wobec których nie został złożony wniosek o ogłoszenie upadłości, nie zostało wszczęte postępowanie likwidacyjne, naprawcze lub restrukturyzacyjne;
- nieposiadający zaległości z tytułu podatków, składek na ubezpieczenie społeczne oraz zdrowotne, albo posiadający umowę z ZUS lub decyzję US w zakresie spłaty zadłużenia i terminowo opłacający raty lub korzystający z odroczenia terminu płatności;
- nie skazani prawomocnym wyrokiem za naruszenie przepisów prawa pracy, składanie fałszywych zeznań, przekupstwo, przestępstwo przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, obrotowi gospodarczemu, systemowi bankowemu, karno-skarbowe albo inne związane z wykonywaniem działalności gospodarczej lub popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, a także nie mający orzeczonej kary zakazu dostępu do środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt. 1 i 4 ustawy o finansach publicznych;
- nie wykluczeni z ubiegania się o udzielenie wsparcia na podstawie sankcji nałożonych na gruncie prawa UE i krajowego, nie związani z osobami lub podmiotami, względem których stosowane są środki sankcyjne i które figuruje na listach UE i krajowych oraz nie znajdujący się na takiej liście;
- nie posiadający strat. zarz. różnorodnością, w tym zarz. wiekiem, której stworzenie lub aktualizacja było finansowane ze środków publicznych w ciągu ostatnich 3 lat;
- nieprowadzący działalności, o której mowa w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu UE do pomocy de minimis;
- nie korzystający równolegle z innych środków publicznych na realizację tych samych wydatków;
- nie wykluczeni z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków UE, na podstawie art. 207 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium RP oraz art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary;
- przestrzegający przepisów antidyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060.
- Beneficjent premiuje pracodawców z najbardziej zróżnicowaną strukturą zatrudnienia uwzględniając:
 - o odsetek pracowników w wieku 50+: 0-5 pkt.
 - o różnicę wieku pomiędzy najstarszym a najmłodszym pracownikiem: 0-4 pkt.
 - o odsetek pracowników z niepełnosprawnościami: 0-3 pkt.

- odsetek pracowników, którzy osiągnęli wiek emerytalny: 0-2 pkt.
- odsetek pracowników obcego pochodzenia: 0-1 pkt.

W kryterium „Kwalifikowalność projektu”, w wyniku uwagi KE, IZ zaproponowała poprawkę wynikającą z uzupełnienia SzOP o zasady wyboru grantobiorców – w pkt 6. Definicji kryterium dopisano sformułowanie: „oraz z regulaminem wyboru projektów” i usunięto pozostałą część tego punktu.

Nie było uwag uczestników posiedzenia, nikt nie zgłosił chęci zabrania głosu.

Zarządzono głosowanie łącznie nad przyjęciem uwag do kryteriów i nad przyjęciem **uchwały w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 6.7 Wsparcie na rzecz zarządzania różnorodnością u pracodawców (Uchwała nr 28/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 14 czerwca 2023 r. – załącznik nr 18 do protokołu)**. W głosowaniu wzięło udział 41 osób. Za przyjęciem kryteriów i uchwały głosowało 39 osób, przeciw – 0, wstrzymało się – 2. Uchwała wraz z zaproponowanymi kryteriami została przyjęta.

b) Kryteria dla Działania 6.18

Wprowadzenia do omawiania tego Działania dokonała **Pani Anna Mlost**. W materiałach przesłanych do członków KM, odniesiono się do wszystkich uwag, z wyjątkiem ostatniego zgłoszenia od Towarzystwa Oświatowego Ziemi Chrzanowskiej (dalej: TOZCh), które przysłało uwagi w dniu poprzedzającym posiedzenie w godzinach popołudniowych, i zgłoszenia od Pani Ewy Chromniak. Poproszono autorów tych uwag o ich przedstawienie po prezentacji kryteriów wyboru projektów.

Kryteria i uwagi do nich omówiła **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska**. Po zakończeniu jej wystąpienia udzielono głosu uczestnikom posiedzenia. Głos w dyskusji zabrali:

- 1) **Pan Tomasz Jarczyk** – zgłosił zastrzeżenia do kryterium „Wskaźniki efektywnościowe”, tzn. do dwóch wskaźników efektywnościowych: wskaźnika „udział miejsc pracy dla osób, o których mowa w art. 2 pkt. 6 lit. b, d, e, g, h, i oraz I ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej – min. 55%” oraz wskaźnika „udział miejsc pracy powstałych w PS powołanych przez podmiot prowadzący jednostkę reintegracyjną lub absolwentów jednostek reintegracyjnych – min. 5%”:
 - a. Odnosząc się do zastrzeżeń do wskaźnika 55% - wytyczne EFS+ wskazują, że IZ ma zapewnić, iż grupy osób wymienione w tym wskaźniku będą grupami preferowanymi, natomiast sposób zapewnienia tej preferencji pozostawiono już do uznania danej IZ. W ocenie ośrodków wsparcia ekonomii społecznej (dalej: OWES) przyjęcie tego rodzaju wskaźnika spowoduje, że grupy inicjatywne zgłaszające się do OWES, niespełniające wskaźnika 55% będą musiały być likwidowane, bo np. w danej pięcioosobowej grupie 3 osoby będą bezrobotne, a dwie będą osobami z niepełnosprawnościami. W takiej sytuacji wniosek przepadnie, bo wskaźnik 55% nie zostanie spełniony, dlatego jego zdaniem wskaźnik ten musi być od początku monitorowany i pilnowany przy realizacji wniosku. Zaproponował, aby do regulaminu dotacyjnego, stanowiącego załącznik do regulaminu konkursu w projekcie dopisać, że te osoby z grup inicjatywnych, które będą deklarować zatrudnienie osób z grup preferowanych będą otrzymywać punkty premiujące w wysokości 5% do maksymalnie 50% za każdą taką osobę. Ponadto w ocenie TOZCh wprowadzanie wskaźnika zerojedynkowego jest działaniem nadmiernym, które spowoduje bardzo duże trudności praktyczne przy realizacji projektów, zwłaszcza że osoby z takich grup nie zawsze są gotowe do samodzielnego prowadzenia przedsiębiorstw społecznych i bardzo często potrzebują liderów pomagających im w powrocie na rynek pracy;

- b. Odnosząc się do kwestii wskaźnika 5% - w ocenie TOZCh i w wyniku doświadczeń tej organizacji, nasycenie województwa małopolskiego jednostkami reintegracyjnymi jest bardzo różne i zdaniem TOZCh realizacja projektu przy zachowaniu takiego wskaźnika efektywności może powodować nadmierne ryzyko, za które będzie odpowiadać OWES, nie mając do końca środków i możliwości, żeby zapewnić realizację tego wskaźnika.

W związku z powyższą argumentacją Pan Tomasz Jarczyk zgłosił **wniosek formalny o podjęcie uchwały w sprawie usunięcia z kryteriów wskaźnika 55% i zastąpienia go zapisem o wprowadzeniu kryteriów preferencyjnych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym** z katalogu ustawowego na etapie oceny wniosków przez OWES, ponieważ jego zdaniem będzie to rozwiązanie wystarczające.

- 2) **Pan Tadeusz Królczyk** – w pełni poparł stanowisko przedmówcy, również opierając się na własnym doświadczeniu i potwierdził, że są to projekty bardzo trudne do realizacji. Zgodził się z intencją umieszczenia w kryteriach takich wskaźników, ponieważ są one bardzo ambitne, ale praktyka bardzo brutalnie weryfikuje możliwość ich zastosowania w ich obecnym kształcie. Poprosił IZ o zweryfikowanie tych kryteriów, zgodnie z wnioskiem formalnym Pana Tomasza Jarczyka i uczynienie ich realnymi do wykonania;
- 3) **Karolina Ledzińska** – reprezentująca przedsiębiorstwo społeczne powołała się na doświadczenia 20 lat pracy z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym, z których wynika, że w momencie, gdy mają one jako grupa inicjatywna przejąć odpowiedzialność za swoje życie, a co dopiero za przedsiębiorstwo – za życie swoich współpracowników – za podjęte decyzje, wypłaty dla pracowników i za produkt finalny prowadzonego przedsiębiorstwa – rezygnują, wycofują się, bo nie są gotowe. Przy pozostawieniu tych kryteriów osobom z ustawowego katalogu wykluczenia kwalifikującym się do wsparcia, nie będzie można dać dotacji, gdyż niespełniony będzie wskaźnik 55%, czyli środki będą niekwalifikowalne - ponieważ te osoby na pewno nie stawią się w takiej ilości. Druga kwestia to powstawanie grup inicjatywnych - pierwszy etap powstania przedsiębiorstw społecznych to inicjowanie lokalne – nie może polegać na tym, że w celu spełnienia wskaźnika wyklucza się jedną kategorię osób zagrożonych wykluczeniem społecznym inną kategorią, zagrożoną w większym stopniu. Pani Ledzińska jako ostrzeżenie podała przykład: osoby bezrobotne (a więc zagrożone wykluczeniem społecznym) w grupie inicjatywnej, aby zostało spełnione kryterium wskaźnika 55% musiałyby być wymienione na osoby niepełnosprawne intelektualnie (czyli osoby jeszcze mocniej zagrożone wykluczeniem społecznym). Stwierdziła, że wszyscy doświadczeni w aktywizacji zawodowej wiedzą, że z osoby bezrobotnej jest trudno zrobić pracownika, a z osoby szczególnie wykluczonej zrobić biznesmena jeszcze trudniej. W konkluzji stwierdziła, że nie ma potrzeby zaostrzania tego, co już obecnie jest bardzo trudne;
- 4) **Pan Wiesław Zaleszczuk** – poparł przedmówców. Stwierdził, że kluczowe jest, aby kryteria efektywnościowe nadawały się do spełnienia. Podał przykład z dziedziny partnerstwa publiczno-prywatnego PARP, w którym zła analiza w kontekście założonych kryteriów efektywnościowych spowodowała wycofanie się wszystkich podmiotów i pojawiły się skargi na złe przeprowadzenie analizy – wprowadzono kontrolę i analizę podstawową, jakie kryteria są możliwe do realizacji. Stwierdził, że z punktu widzenia przedstawionych przez przedmówców argumentów i doświadczenia ekonomii społecznej, zaleca wzięcie pod uwagę tej argumentacji;
- 5) **Pani Wioletta Wilimska** – w Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Krakowie na początku uruchamiania kolejnych konkursów i projektów liczba klientów pomocy społecznej w Małopolsce w porównaniu z sytuacją z początku poprzedniego okresu programowania zmniejszyła się o połowę – do 3,2%. Mniej więcej również o połowę spadła liczba klientów z przestanki bezrobocia, aktywność zawodowa osób z niepełnosprawnościami wyniosła ok. 28,5%. Te dane pokazują, że można sobie postawić

ambitny cel, który wypełnia założenia polityk publicznych, szczególnie krajowych – tzn. rozwoju usług społecznych – deinstytucjonalizacji. Bardzo dobre jest zaproponowane kryterium, które dotyczy udziału miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych, realizujących usługi społeczne, jako 25%. Takie kryterium pozwala rozwijać się sektorowi ekonomii społecznej poprzez dostarczenie usługi szczególnie deficytowej w związku ze zmieniającą się strukturą demograficzną – jest to ambitny cel. Pani Wilimska ma odmienne zdanie dot. kryterium 5% - w Małopolsce jest 130 powiatów reintegracyjnych, co prawda są one różnie rozłożone na poszczególne subregiony, ale np. we wspomnianym już w dyskusji regionie podhalańskim są 4 kluby integracji społecznej i 6 warsztatów terapii. Bardzo ważne jest, że ustawa o ekonomii społecznej położyła duży nacisk na działalność OWES-ów we wspieraniu podmiotów reintegracyjnych. Podziela zdanie przedmówców w kwestii wskaźnika 55%. Patrząc na profilowanie się sektora ekonomii społecznej, na trwałość miejsc pracy, projektowanie odgórne, techniczne warunki, że w danej firmie społecznej – która zapewnia aktywność zawodową związaną z kompetencją odkrytą bądź nauczoną – trwałość miejsca pracy w proporcji 55%, czyli przy 10 osobach, 55% to osoby z kręgu szczególnie oddalonego jest postawiona pod znakiem zapytania.

- 6) **Pani Monika Wąsowicz** – Fundacja Biuro Inicjatyw Społecznych, przedstawicielka NGO należącej do drugiego konsorcjum OWES-owego w Małopolsce, nawiązując do przedmówców – Pana Tomasza Jarczyka i Pani Karoliny Ledzińskiej, powiedziała, że ich opinia jest poparta ośmioletnim doświadczeniem realizacji tego typu projektów. Po przeanalizowaniu przypadków osób szczególnie oddalonych od rynku pracy dochodzi się do wniosku, że zaproponowane przez IZ proporcje na poziomie 55% są bardzo trudne lub niemożliwe do osiągnięcia. W obecnych projektach, realizowanych na obszarze Małopolski Zachodniej i Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego, te proporcje były na poziomie 30% i Pani Wąsowicz nie wyobraża sobie, żeby tych osób mogło być więcej.
- 7) **Pan Tomasz Jarczyk ponownie** – ustawa o ekonomii społecznej przewiduje 2 typy przedsiębiorstw społecznych. W ocenie TOZCh narzucanie wskaźnika 55% będzie negatywnie wpływać na konkurencyjność przedsiębiorstw społecznych powoływanych w celu realizacji usług społecznych z ustawy o centrach usług społecznych. Z tego względu ustawa o ekonomii społecznej nie nakłada na tego typu podmioty obowiązku utrzymywania wskaźnika zatrudnieniowego osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z art. 2 pkt 3 ustawy o ekonomii społecznej, co sugeruje, że te podmioty niekoniecznie muszą się aż tak bardzo skupiać na reintegracji społecznej i zawodowej tego typu osób. Bardzo dobrym pomysłem jest propozycja IZ wprowadzenia wskaźnika 25% w tego rodzaju przedsiębiorstwach. Tylko OWES-y, żeby zapewnić własne istnienie i zrealizować projekt zgodnie ze wskaźnikami, de facto będą przymuszać również przedsiębiorstwa społeczne realizujące usługi społeczne do zatrudniania osób z najbardziej wykluczonych grup. Będą musiały to robić podmioty, które mają dostarczać usługi do podmiotów reintegracyjnych (czyli przedsiębiorstwa realizujące usługi społeczne będą musiały pełnić funkcję podmiotów reintegracyjnych).
- 8) **Pan Jan Duda** – aby lepiej poznać problem, poprosił Panią Wiolettę Wilimską o przybliżenie uczestnikom posiedzenia, jak obecnie wygląda sytuacja w przedsiębiorstwach mających na celu reintegrację społeczną – jakie usługi mogą pełnić te osoby i jak to działa.
- 9) **Pani Wioletta Wilimska** posłużyła się przykładem z własnego doświadczenia – firmy społecznej, jaką jest spółdzielnia socjalna. Zatrudnia osoby mające bardzo duże trudności na otwartym rynku pracy, ze względu na uzależnienie, bezdomność i różne inne problemy społeczne. Praca OWES polega na tym, że usługi animacyjne, od których się zaczyna w środowisku lokalnym, mają na celu zinwentaryzowanie potencjału takiego środowiska. Bardzo często w ramach oddolnego zaangażowania pojawiają się grupy inicjatywne – np.

dwie osoby po głębokim kryzysie, trzy osoby, które funkcjonują w systemie pomocy społecznej. Zaczyna rodzić się pomysł, że pomimo tak wielu lat niewykonywania określonych obowiązków zawodowych można zająć się jakąś dziedziną, są np. spółdzielnie społeczne osób niewidomych, które dostarczają usługi społeczne masażu i rehabilitacji. Praca z osobami oddalonymi od rynku pracy jest trudna, ponieważ najpierw trzeba przejść niełatwy i długotrwały proces adaptacji społecznej, aktywizacji społecznej, odkrycia potencjałów. OWES to nie jest podmiot, do którego osoba zainteresowana zgłasza się po dotacje. Te osoby zagrożone wykluczeniem, poprzez pracę z grupą inicjatywną doprowadzają do powstania pomysłu na siebie. Inny przykład to informatycy ze sprzężoną niepełnosprawnością i na rynku pracy nie mogli się odnaleźć. Założyli firmę społeczną, która dostarcza usługi dużemu biznesowi. Ponadto praca OWES polega na tym, że przygotowuje wraz z takimi osobami biznesplan i udzielana jest dotacja na dofinansowanie do zatrudnienia. Dzięki temu taka firma społeczna pracuje i zaczyna zarabiać. Z kolei w podmiocie reintegracyjnym (klubie integracji społecznej, centrum integracji społecznej) następuje udrażnianie ścieżki wyjścia danej osoby na rynek pracy chronionej bądź rynek otwarty, np. w celu założenia spółdzielni socjalnej. Dlatego Pani Wilimska poparła wskaźnik 5% udziału miejsc pracy stworzonych przez podmioty reintegracji lub ich absolwentów w przedsiębiorstwach społecznych, ponieważ umożliwia organizacji pozarządowej prowadzącej podmiot reintegracyjny założyć firmę społeczną. MOPS-owi bardzo zależy, żeby tak to właśnie wyglądało.

- 10) **Pan Jan Duda** zapytał co zrobić z osobami, które odbyły karę pozbawienia wolności i chcą ponownie wejść na rynek pracy. Co zrobić, aby odzyskano do nich zaufanie. Co zrobić z osobami niepełnosprawnymi intelektualnie, jak stworzyć im infrastrukturę, w której mogłyby funkcjonować. Uważa, że instytucje publiczne powinny opracować koncepcję zatrudnienia dla takich osób. Czy chodzi o stworzenie infrastruktury do wchodzenia w działalność produkcyjną dla takich osób, czy też o opiekę nad nimi, aby zintegrowały się samodzielnie.
- 11) **Pani Wioletta Wilimska w odpowiedzi Panu Janowi Dudzie** – kluby integracji społecznej i centra integracji społecznej mają oferty pracy dla takich osób. W takich jednostkach prowadzi się trening przywracania umiejętności wykonywania codziennych czynności. Jest to praca nad własną osobowością, nad naprawieniem relacji rodzinnych. Te jednostki przygotowują takie osoby do bardziej śmiałego spojrzenia na swój potencjał. Wyjaśniła Panu Dudzie, że konkurs w ramach omawianego Działania dotyczy wyłonienia operatorów, o których mowa w ustawie – czyli OWES-ów, które przeszły proces akredytacji ministerialnej. Te podmioty akredytowane świadczą usługi animacji lokalnej, doradztwa i dotacji na tworzenie miejsc pracy, wsparcia reintegracyjnego – czyli współpracy z tymi jednostkami na terenie gminy, które pomagają osobom w najtrudniejszej sytuacji, często uzależnionym czy opuszczającym zakład karny w codziennym budowaniu swojego potencjału. Bez środków na tworzenie firm społecznych byłby jeszcze większy problem z zakładaniem takich firm przez osoby z mniejszym lub niedostrzeżonym potencjałem społecznym. Celem MOPS-u jest zakładanie firm społecznych, które będą przydatne i potrzebne, tzn. świadczących usługi, które ich pracownicy potrafią, ale też (jeżeli tego chcą lub mają potencjał) takie, które są potrzebne na rynku.
- 12) **Pani Karolina Ledzińska ponownie** - przedsiębiorstwo społeczne jest firmą o charakterze społecznym, ponieważ wszystkie wypracowane zyski przeznacza na tworzenie miejsc pracy. Działa w gospodarce rynkowej, dlatego potencjał i kapitał tych osób musi być na tyle duży, że pozwoli im funkcjonować. Za dotacje z OWES-ów taka grupa inicjatywna np. kupuje samochód, w celu wykonywania usług dostawy albo kupują pralki w celu założenia pralni. Ale w momencie zakupu sprzętu za dotacje są już pozostawieni gospodarce rynkowej – muszą sobie poradzić, znaleźć klienta, zatrudnić pracowników,

zacząć wytwarzać, utrzymać się. Na wynagrodzenia, na koszty, podatki nie ma już dotacji – stają się samodzielną istniejącą firmą, z celem przeznaczenia wypracowanego zysku na tworzenie kolejnych miejsc pracy. Jeżeli narzuci się tym grupom zbyt wysoki wskaźnik, że muszą do nich należeć w 55% osoby najbardziej oddalone od rynku pracy, to po pierwsze uczestnicy tych grup inicjatywnych będą się bali wziąć odpowiedzialność, bo nie mają zapewnionej pensji i wsparcia.

- 13) **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska** – zwróciła uwagę, że dyskutują przede wszystkim przyszli beneficjenci Działania 6.18.
- 14) **Pan Jan Duda** – uważa, że chodzi o wypracowanie mechanizmów wsparcia dla osób, które same sobie nie poradzą na rynku pracy i dlatego uznaje zaproponowany wskaźnik za dobry i potrzebny.
- 15) **Pan Tomasz Jarczyk ponownie** – podkreślił, że w tym wskaźniku mowa wyłącznie o osobach wskazanych w katalogu ustawowym – w art. 2 pkt 6 ustawy o ekonomii społecznej, który zdaniem Pana Jarczyka ulega przy tym wskaźniku dodatkowemu zawężeniu.
- 16) **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska kontynuując:**
 - a. zwróciła uwagę, że należy zrozumieć istotę problemu. W tym kryterium chodzi o to, żeby skłonić OWES-y, które są operatorami, do szczególnego działania na rzecz osób najbardziej oddalonych od rynku pracy. Celem IZ w tym kryterium jest zmobilizowanie OWES-ów, aby bardziej postarały się zaktywizować osoby najbardziej oddalone, aby weszły one w przedsiębiorstwa społeczne. Przeczytała katalog osób, o których mowa w ustawie i których dotyczy wskaźnik: osoby długotrwale bezrobotne, niepełnosprawne, absolwenci centrów reintegracji społecznej, absolwenci klubów integracji społecznej, osoby uprawnione do specjalnego zasiłku opiekuńczego na mocy ustawy o świadczeniach rodzinnych, osoby usamodzielniane, osoby opuszczające rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, osoby z zaburzeniami psychicznymi i osoby ze statusem uchodźcy lub z ochroną uzupełniającą. IZ nie jest pewna, czy Pani Wąsowicz, mówiąc o 30%, wlicza w to wszystkie te wymienione grupy osób.
 - b. Wytyczne narzucają na IZ obowiązek zapewnienia, aby , że w/w grupy były traktowane preferencyjnie. Tak jest zapisane w Wytycznych, ale również w Programie – przyjętym przez Zarząd Województwa Małopolskiego i zaakceptowanym przez Komisję Europejską. W tym obszarze mowa o zwiększeniu szans na zatrudnienie w nowych i istniejących przedsiębiorstwach społecznych osób w szczególnie niekorzystnej sytuacji, wsparcie ma być właśnie dla osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. Wynika z tego, że takie kryterium wymusza na IZ sam Program.
 - c. IZ jest otwarta na propozycje zmniejszenia tego wskaźnika, ale nie do 30%, bo tyle było osiągnięte przez OWES-y wcześniej, gdy nie było omawianego obecnie wymagania, kiedy na organizacje pozarządowe nie nakładano takiego obowiązku. W wypowiedzi pani Ledzińskiej padło stwierdzenie, że nie ma możliwości, aby te osoby stawały się w takiej proporcji. Nie chodzi o to, żeby się stawały, tylko o to, żeby OWES je „wyciągnął” – zmobilizował, zaktywizował. Wśród bezrobotnych jest najwięcej tych trudnych grup, bo osoby z łatwiejszych prac znalazły. W niskim bezrobociu zostały głównie trudne grupy.
 - d. IZ chciałaby uzyskać od przedstawicieli OWES-ów informację, jak wygląda nabór, skoro padła propozycja kryterium premiującego dla trudnych grup przy naborze. Czy to będzie miało znaczenie? Czy nie jest to nabór ciągły? Czy są jakieś tury naborów?

- 17) **Pan Tomasz Jarczyk w odpowiedzi Pani Magdaleny Łasak-Strutyńskiej** – preferencje punktowe przewidziane w regulaminie naboru wniosków o dofinansowanie będą miały sens, ponieważ zostało zaproponowane przez OWES-y prowadzenie naboru ciągłego, który będzie się odbywał na dany rok, a więc w sytuacji projektów wieloletnich naborów będzie kilka. Ponadto w ramach naboru na każdy rok, będą też prowadzone rundy naborów, w ramach których będzie przewidziana pewna alokacja środków. W związku z tym grupy inicjatywne składające wnioski o dofinansowanie i deklarujące zatrudnienie osób z grup najtrudniejszych mających być grupami preferencyjnymi, będą miały doliczane punkty premiujące, na wzór projektu z WUP, gdzie były punkty premiujące dla konkretnych pracowników w ramach tego projektu niekonkurencyjnego. OWES-y chcą zrobić podobnie jak WUP, ponieważ w ich ocenie będzie to zapewniać najlepszy i najbardziej efektywny sposób preferencji.
- 18) **Pani Anna Mlost** zapytała, jak postąpią OWES-y, jeżeli nie stawi się do nich żadna grupa inicjatywna z żadną osobą z katalogu z art. 2 ust. 6 ustawy o ekonomii społecznej.
- 19) **Pan Tomasz Jarczyk** – wtedy zostanie dokonany wybór wniosku bez tego rodzaju osób, ponieważ będzie trzeba zamknąć nabór. Ponadto Wytyczne EFS+ nie określają sposobu preferencji i nie wymagają też, aby stopień zatrudnienia osób z grup preferowanych był określony na jakimkolwiek poziomie. W Wytycznych na ten temat jest tylko jedno zdanie: IZ zapewnia, że są to grupy preferencyjne. Według wiedzy Pana Jarczyka, w żadnym innym województwie nie przyjęto jeszcze sposobu preferencji w zaproponowanej przez Małopolskę postaci.
- 20) **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska w odpowiedzi Panu Tomaszowi Jarczykowi** – prosi o unikanie porównywania do IZ z innych województw, bo już nie raz to one miały problemy, działając inaczej niż Małopolska. W odniesieniu do Wytycznych, właśnie w celu ich dokładnego przestrzegania, IZ proponuje, aby w pewien sposób wymusić ich realizację poprzez określenie pewnego poziomu, aczkolwiek jest gotowa rozmawiać o obniżeniu zaproponowanego wskaźnika. Propozycja Pana Jarczyka być może zapewnia preferencję, ale nic ponadto – nic z tych uwarunkowań, o których wcześniej była mowa. Na te dodatkowe uwarunkowania jest też nakierowany EFS – do działań w obszarze włączenia społecznego, czyli o środkach pomocowych dla osób najbardziej wykluczonych. IZ chce postawić wymóg, aby również grupy najtrudniejsze były objęte wsparciem.
- 21) **Pan Tomasz Jarczyk** – osoby z grup najtrudniejszych są wspierane na poziomie co najmniej 30%, nie wszystkie z omawianego zakresu, ponieważ w poprzedniej edycji projektu nie było ustawy o ekonomii społecznej i wytyczne, które wówczas obowiązywały nie obejmowały wszystkich grup, które są wymienione w ustawie o ekonomii społecznej. Zwrócił uwagę, że ten projekt ma być zgodny z ustawą o ekonomii społecznej.
- 22) **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska** – ustawa nie reguluje wydatkowania środków europejskich. Ponadto IZ kieruje się również Wytycznymi i zapisami Programu, w którym, jest napisane, że IZ ma obowiązek wspierać osoby w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. Skoro Pan Tomasz Jarczyk twierdzi, że został już osiągnięty poziom 30%, ale nie było wszystkich grup, to może wcale nie uda się osiągnąć wyższego wskaźnika po dołożeniu tych kilku grup z ustawy. Ze strony IZ pada propozycja porozmawiania o poziomie tego wskaźnika, a nie o jego całkowitym usunięciu.
- 23) **Pani Karolina Ledzińska** – zapytała, co będzie, jeżeli OWES dołoży wszelkich starań, żeby te osoby zmotywować, zachęcić, a one mimo wszystko nie będą gotowe przyjąć i stworzyć przedsiębiorstwo społeczne, to wtedy wszystkie przeznaczone na to Działanie środki będą niekwalifikowalne, nastąpi upadek prężnie działających organizacji społecznych z powodu sztywno postawionego wskaźnika. Z doświadczeń OWES-ów wynika, że tak wysoki wskaźnik jest nie do osiągnięcia. Jej zdaniem, wymagania IZ wobec OWES-ów, żeby podjęły takie ryzyko są chyba zbyt trudne i nie zostaną podjęte z powodu obaw o skutki.

- 24) **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska** – uspokoiła, że istnieje zasada proporcjonalności, więc nie wygląda to tak, że całość środków trzeba od razu oddać. Zasada proporcjonalności jest przedstawiana do Instytucji Pośredniczącej, która rozważa, jak postąpić z takim projektem.
- 25) **Pani Monika Wąsowicz** – zwróciła uwagę, że obecnie są w Małopolsce dwa akredytowane OWES-y. Żadne inne konsorcja nie podjęły się realizacji ich zadań i prawdopodobnie to się nie zmieni, bo nie ma informacji o ewentualnych nowych chętnych. Wyraziła obawy czy takie projekty przy obecnym kryterium będą się nadawały do realizacji i czy OWES-y się jej podejmą. Prawdopodobnie będą to projekty sześciolatnie. Organizacje pozarządowe, mimo prężnego działania, nie będą mieć finansowania na zmierzenie się ze środkami niekwalifikowalnymi.
- 26) **Pan Tadeusz Królczyk** – zgłosił wniosek, aby po głosowaniu nad wnioskiem najdalej idącym i ewentualnym niezyskaniu aprobaty dla niego, poddać pod głosowanie propozycję dość znacznego obniżenia wskaźnika, ponieważ w skali lokalnej kryterium na obecnym poziomie bardzo mocno winduje trudności w utrzymaniu tego projektu przez dłuższy czas. Z doświadczenia wójta wie, że zorganizowanie spółdzielni socjalnej to jest wielkie wyzwanie, bo ludzie przychodzą i niemal zaraz odchodzą.
- 27) **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska** – podziękowała Panu Tadeuszowi Królczykowi, który nie reprezentuje beneficjenta, ponieważ jest wójtem, za jego opinię i propozycję. Następnie zaproponowała głosowanie w drugiej kolejności nad obniżeniem wskaźnika w kryterium „Wskaźniki efektywnościowe” do poziomu 45%.
- 28) **Pani Dorota Korczyńska** – Komisja Europejska uznała te kryteria za bardzo dobre, dobrą praktykę i ambitne podejście ze strony regionu, nie wzbudziły one obaw. Wskaźnik 55% nie oznacza tylko i wyłącznie osób wskazanych w art. 2 ust. 6 ustawy o ekonomii społecznej. To jest cały czas otwarta grupa dla osób bezrobotnych („tradycyjnych”) i osób poszukujących pracy, czyli dużo łatwiejszych w aktywizacji. Z poziomu Komisji nie był to istotny problem. Słuchając dyskusji, odniosła wrażenie, że gra toczy się o najłatwiejszych, że to jest cel – aby przede wszystkim zaopiekować się bezrobotnymi i poszukującymi pracy. Przypomniała, że dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy są środki w Celu szczegółowym A. i jest ich bardzo dużo. Z kolei wskaźnik aktywności zawodowej dla osób z niepełnosprawnościami w Polsce jest dość niski. KE często zwraca uwagę, że działania na rzecz wsparcia tej grupy powinny być intensyfikowane i ekonomia społeczna jest ku temu naturalnym środowiskiem. Jednakże należy także mieć na uwadze osoby innej kategorii: osoby z zaburzeniami psychicznymi, których liczba przyrasta i również powinny być objęte opieką. Mając na uwadze te niskie wskaźniki zatrudnienia osób w najtrudniejszej sytuacji, ich przyrastającą liczbę w ogólnej statystyce populacji, jak również bardzo dobre wyniki dotyczące bezrobocia w regionie i w ogóle w Polsce, wysoki wskaźnik zatrudnialności osób niemających trudności na rynku pracy, dla KE wskaźnik 55% to cel ambitny, ale wydaje się być realny do osiągnięcia. Pani Korczyńska rozumie obawy organizacji pozarządowych, ale namawia, aby być bardziej ambitnym. Odnosząc się do stwierdzenia Pana Tomasza Jarczyka, że grupy inicjatywne potrzebują liderów, podkreśliła, że taką rolę mogą pełnić osoby z „łatwiejszych” grup, które mogą wziąć na siebie zarzewie liderstwa i „ciągnąć” osoby w trudniejszej sytuacji. Nadal, co oczywiste, istotny procent osób wymagających wsparcia to będą grupy łatwiejsze, ale nie stanowi to istotnego problemu, bo oni mogą być liderami. Lepiej działać w przekonaniu, że trzeba dokooptowywać do grupy inicjatywnej osoby z grupy trudniejszej i reprezentować takie podejście, a nie mówić o wyrzucaniu z takiej grupy. W Wytocznych jest mowa o zapewnieniu przez IZ preferencji. Technicznie odbywa się to tak, że preferencje zawsze wskazane są w kryteriach i dlatego KE odradza tworzenie kolejnych dokumentów następczych czy regulaminów, tym bardziej, że one są dyskusyjne. Komisja zachęca KM do przyjęcia wskaźnika na ambitniejszym poziomie.

- 29) **Pan Rafał Solecki** – po pierwsze - nie szedłby w kierunku tworzenia dodatkowych dokumentów i dodatkowych kryteriów w nim, bo musiałyby to być ustalone jeszcze przed końcem obecnego posiedzenia, a jest to trudne do nadzorowania, monitorowania. Po drugie, raczej należy krąg osób wymienionych w omawianym wskaźniku kryterium i w art. 2 pkt 6 ustawy interpretować zawężająco, a nie rozszerzająco. Trzeba byłoby zmienić całe kryterium, aby móc to szerzej interpretować. Po trzecie doradził instytucjom pozarządowym, aby doceniły i wzięły pod uwagę podczas głosowania, że IZ jest otwarta i zaproponowała obniżenie kryterium do 45% i zgłosił wniosek formalny o przejście do głosowania nad wnioskiem zaproponowanym przez IZ.
- 30) **Pan Tomasz Jarczyk** zgłosił wniosek formalny o głosowanie najpierw nad usunięciem wskaźnika 55% wraz z wskazaniem, że w regulaminie dotacyjnym beneficjent projektu musi zawrzeć preferencje punktowe, a następnie osobno nad usunięciem wskaźnika 5%.
- 31) **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska** przypomniała jeszcze o wskaźniku 5%, że osoby z jednostek reintegracyjnych lub absolwenci tych jednostek są właśnie osobami z grup trudniejszych, ale reintegracja to dopiero pierwszy krok. Te osoby po przejściu przez początkowe wsparcie powinny być zachęcane do pójścia dalej. IZ rozumie, że takich osób może być mniej, ale w programie są też środki na ich wsparcie. Ma nadzieję, że takie jednostki powstaną na Podhalu, bo niewątpliwie są potrzebne.
- 32) **Pani Karolina Ledzińska** zgłosiła wniosek o obniżenie wskaźnika zatrudnienia osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy do 30%.

Do głosowania zgłoszono ostatecznie 4 wnioski:

- 1) **O usunięcie w ramach kryterium „Wskaźniki efektywnościowe” punktu mówiącego o wskaźniku 55% przy zatrudnianiu w przedsiębiorstwach społecznych osób wskazanych w art. 2 ust. 6 lit. b, d, g, h, i, l ustawy o ekonomii społecznej;**
- 2) **O usunięcie z tego kryterium punktu mówiącego o 5% udziale miejsc pracy dla osób z jednostek reintegracyjnych lub absolwentów jednostek reintegracyjnych;**
- 3) **O obniżenie w ramach tego kryterium wskaźnika wymogu zatrudnienia w przedsiębiorstwach społecznych osób wskazanych w art. 2 ust. 6 lit. b, d, g, h, i, l ustawy o ekonomii społecznej do 45%;**
- 4) **O obniżenie w ramach tego kryterium wskaźnika wymogu zatrudnienia w przedsiębiorstwach społecznych osób wskazanych w art. 2 ust. 6 lit. b, d, g, h, i, l ustawy o ekonomii społecznej do 30%.**

Zarządzono głosowanie nad wnioskiem z pkt 1. W głosowaniu wzięło udział 37 osób. Za usunięciem wskaźnika 55% głosowało 21 osób, przeciw – 14 osób, wstrzymało się – 2 osoby. Postanowiono o usunięciu wskaźnika.

Następnie zarządzono głosowanie nad wnioskiem z pkt 2. W głosowaniu wzięło udział 39 osób. Za usunięciem tego wskaźnika głosowało 9 osób, przeciw – 27 osób, wstrzymało się – 3 osoby. Wskaźnik nie został usunięty.

Zarządzono głosowanie nad wnioskiem z pkt 3. W głosowaniu wzięło udział 41 osób. Za wprowadzeniem wskaźnika 45% głosowało 13 osób, przeciw – 24, wstrzymało się – 4 osoby. Wniosek został odrzucony.

Nie przystąpiono do głosowania nad wnioskiem z pkt 4. Przeniesiono je na drugi dzień.

Zakończono głosowania i zamknięto pierwszy dzień obrad. Prowadząca posiedzenie zaprosiła zebranych na kolację.

II. Dzień drugi (15 czerwca 2023 r.)

Obrady rozpoczęto od kontynuacji dyskusji z dnia poprzedniego nt. **Działania 6.18**. Pan Wicemarszałek Łukasz Smółka podziękował za konstruktywną rozmowę w kuluarach. Odnosząc się ogólnie do tematu ekonomii społecznej stwierdził, że jest ona bardzo dobrze odbierana przez organizacje pozarządowe działające na terenie województwa. Również mieszkańcy Małopolski coraz bardziej zaczynają współpracować z przedsiębiorstwami społecznymi, które są widoczne w województwie.

Pan Łukasz Smółka zaproponował ustalenie nowego wskaźnika w kryterium pn. „Wskaźniki efektywnościowe” na poziomie 35%. Stwierdził, że ma nadzieję na osiągnięcie konsensusu po złożeniu tej propozycji.

Zarządzono dyskusję, w której głos zabrali:

- 1) **Pani Karolina Ledzińska** – podziękowała za złożoną propozycję, wyraziła zrozumienie dla dążeń IZ, uznała wskaźnik na zaproponowanym poziomie za wyzwanie, któremu jednak podmioty ekonomii społecznej jej zdaniem zdołają podołać.
- 2) **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska** – sformułowała propozycję nowego brzmienia zapisu w kryterium pn. „Wskaźniki efektywnościowe” poprzez wprowadzenie ponownie punktu mówiącego o wskaźniku zatrudnienia osób, o których mowa w art. 2 pkt 6 lit. b, d, e, g, h, i oraz I ustawy o ekonomii społecznej – w wysokości minimum 35% oraz wprowadzenie nowego kryterium, proponowanego przez organizacje pozarządowe, o nazwie „Preferencje dla grup w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy” o następującym brzmieniu: „Czy beneficjent zobowiązał się do tworzenia nowych miejsc pracy dla osób, o których w art. 2 pkt 6 lit. b, d, e, g, h, i oraz I ustawy o ekonomii społecznej? Powyższe preferencje mają mieć zastosowanie w całym okresie realizacji projektu”. Byłoby to kryterium zerojedynkowe. Zastosowanie preferencji w całym okresie realizacji projektu oznacza, że nawet po osiągnięciu wskaźnika, gdy zgłoszą się ewentualnie kolejne grupy takich osób, będą nadal preferowane.
- 3) **Pan Rafał Solecki** – przedstawił podejście Instytucji Pośredniczącej. Jest to wskaźnik specyficzny, dlatego jeżeli OWES-y zrobią wszystko, co tylko możliwe, żeby pozyskać takie grupy, ale starania te się nie powiodą, a w innej grupie – bliższej rynkowi pracy – tzn. łatwiejszej, uda się nadrobić proponowany wskaźnik, to co do zasady zaistnieje możliwość odstępiania od reguły proporcjonalności, więc kary finansowej może nie być. Pan Solecki nie gwarantuje, że takiej kary nie będzie, jeśli konkretny przypadek na to pozwoli – naliczenie kary w praktyce jest względne i ocenne.
- 4) **Pan Łukasz Smółka** – zaapelował do pracowników IP o maksymalnie życzliwe i merytoryczne podejście do beneficjentów w imię realizacji wspólnego celu.
- 5) **Pan Tadeusz Królczyk** – podkreślił, że do osiągnięcia kompromisu przyczyniło się również to, że grupa osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy jest poszerzona również o uchodźców. To ułatwia sytuację i może ułatwić osiągnięcie wskaźników efektywnościowych na zaproponowanym poziomie.

Zarządzono łączne głosowanie nad przyjęciem uwag do kryteriów, w tym zaproponowanych w II dniu posiedzenia, oraz nad przyjęciem **uchwały w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 6.18 Wsparcie podmiotów ekonomii społecznej oraz przedsiębiorstw społecznych dla typu projektu A. Wsparcie bezpośrednie podmiotów ekonomii społecznej (Uchwała nr 29/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 15 czerwca 2023 r. – załącznik nr 19 do protokołu)**. W głosowaniu wzięło udział 40 osób. Za przyjęciem kryteriów i uchwały oddano 37 głosów, przeciw – 0, wstrzymujących się – 3. Kryteria i uchwała zostały przyjęte.

8. Prezentacja założeń funkcjonowania Grupy Roboczej ds. realizacji zasady partnerstwa, zasady niedyskryminacji i warunków podstawowych

Prezentację przedstawił **Pan Piotr Pawłowski** z Komitetu Obrony Demokracji. Na jego prośbę w protokole zostaje zamieszczone poniższe oświadczenie:

Proszę Państwa,

myślę, że powstania tej grupy roboczej nie trzeba obszernie uzasadniać. Nie dalej jak wczoraj w ponad 60 miejscowościach Polski tysiące kobiet wyszło na ulice pod hasłem „Ani jednej więcej!”, aby, po raz kolejny, zaprotestować przeciwko łamaniu podstawowego prawa człowieka, jakim jest prawo do życia, do skutecznej opieki medycznej. Żyjemy w kraju, w którym ochrona nawet tak podstawowych praw obywatelskich przestała być oczywistością.

Rozporządzenie ramowe wiąże płatności ze środków wspólnotowych z realizacją warunków podstawowych. W przypadku gdy warunki te nie zostaną spełnione, wydatki dotyczące operacji wdrażanych w ramach danych celów szczegółowych nie powinny być refundowane. W związku z tym kluczowe jest stałe monitorowanie tej zasady z różnych poziomów.

Jedną z obowiązujących zasad w ramach polityki spójności na lata 2021 – 2027 jest zasada partnerstwa, która przewiduje współpracę z Instytucją Zarządzającą szerokiego grona organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym również partnerów nie będących członkami KM.

Zgodnie z Umową Partnerstwa, zarówno Instytucję Zarządzającą, instytucje zaangażowane we wdrażanie programów, jak i beneficjentów Programu, obowiązuje przestrzeganie zasad niedyskryminacji, w tym: zasada równości kobiet i mężczyzn, zasada równości szans, zasada dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

W związku z powyższym zasadnym jest powołanie grupy roboczej, której działalność będzie skupiona wokół realizacji zasady partnerstwa oraz przestrzegania zapisów Karty Praw Podstawowych UE na wszystkich etapach realizacji projektów. Dlatego serdecznie proszę Państwa o poparcie tej inicjatywy i powołanie oraz aktywny udział w pracach Grupy Roboczej ds. realizacji zasady partnerstwa, zasady niedyskryminacji i warunków podstawowych.

Po pytaniu Pani Anny Mlost, czy chodzi o przyjęcie zapisów w formie projektu uchwały, który został przesłany do wszystkich członków Komitetu przed posiedzeniem, Pan Piotr Pawłowski potwierdził, że chodzi o ten właśnie projekt.

Odnosząc się do projektu powołania Grupy Roboczej, Pani Anna Mlost podkreśliła, że oprócz tego wniosku, zostały złożone jeszcze 3 wnioski o powołanie grup roboczych: do spraw DNSH, do spraw FST i do spraw Regulaminu KM. Wnioski te musiały zostać odrzucone z przyczyn formalnych, IZ czeka na ewentualne ich poprawienie wówczas będą mogły zostać poddane pod głosowanie. Zwróciła uwagę, że po powołaniu uchwałą takiej grupy, będzie ona musiała realizować swoje działania: określić harmonogram prac, odbywać spotkania, spisywać ustalenia oraz że grupa działa na potrzeby prac KM więc do uznania wnioskodawców pozostaje, czy chcą dyskusje odbywać jednokrotnie na posiedzeniu KM czy też dwukrotnie w gronie grupy i na posiedzeniu KM bo to dyskusje na posiedzeniach KM będą mogły mieć ostateczny wpływ na stanowiska KM. Przekazała również informację, że Pan Daniel Wrzozczyk złożył wniosek, żeby uwzględnić go w składzie grupy zaproponowanej przez KOD. Zatem w pkt 3 uchwały o powołaniu tej grupy roboczej obok wnioskodawców, czyli Pana Rafała Kunaszyka, Piotra Pawłowskiego, Pani Ewy Chromniak, Beaty Ciepłej i Pani Łucji Kucmin byłby jeszcze wpisany Pan Daniel Wrzozczyk. Pan **Jakub Janik** poprosił o dopisanie również jego do składu tej grupy. **Pan Wiceprzewodniczący Łukasz Smółka** wyraził swoją opinię, że jeżeli jest taka potrzeba dyskusji nt. dyskryminowania lub niedyskryminowania, to może odbywać się na posiedzeniu KM w nieograniczonym zakresie czasowym, IZ jest na to gotowa. Nie jest on zwolennikiem powstania takiej grupy roboczej, ale oczywiście powinna być dyskusja na ten temat.

W odpowiedzi **Pan Piotr Pawłowski** w nawiązaniu do czasu trwania dyskusji z dnia poprzedniego nad pakietem kryteriów do Działania 6.18 – która trwała dwie godziny i dalej nie wszyscy członkowie KM wyrobili sobie zdanie w tej kwestii, stwierdził, że dlatego stosowne dyskusje w

ramach grup roboczych są potrzebne. Chodzi o to, aby dopracowywać pewne stanowiska poza posiedzeniem plenarnym w mniejszym gronie, natomiast potem stanowisko takiej grupy podlega dyskusji na posiedzeniu. Jego zdaniem, ekonomika działania tak dużego gremium wymaga powoływania grup roboczych w różnych tematach, szczególnie jeżeli są osoby chcące zająć się danym tematem i chcące mieć wpływ na pewne ustalenia. Stwierdził, że nie widzi żadnego konfliktu między powołaniem grupy roboczej, a dyskutowaniem w szerszym gronie zagadnień, którymi zajmuje się grupa.

Zarządzono głosowanie nad przyjęciem **uchwały w sprawie powołania Grupy Roboczej ds. realizacji zasady partnerstwa, zasady niedyskryminacji i warunków podstawowych (Uchwała nr 30/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 15 czerwca 2023 r. – załącznik nr 20 do protokołu)**. W głosowaniu wzięło udział 39 osób. Za przyjęciem uchwały głosowało 19 osób, przeciw – 13, wstrzymało się – 7. Uchwała została przyjęta. Powołano Grupę Roboczą ds. realizacji zasady partnerstwa, zasady niedyskryminacji i warunków podstawowych.

9. Omówienie kryteriów wyboru projektów dla Działania 1.1 Projekty badawczo-rozwojowe przedsiębiorstw dla Typu projektu B. Projekty kompleksowe obejmujące prace B+R z wdrożeniem

Kryteria i uwagi do nich omówiła **Pani Anna Mlost**. Wprowadzono jedną korektę do kryterium pn. „Kwalifikowalność wnioskodawcy” na wniosek KE. Wykreślono punkt 8. Definicji kryterium, który brzmiał: „Czy w okresie trzech lat poprzedzających datę złożenia wniosku o dofinansowanie projektu żadna z instytucji udzielająca wsparcia nie rozwiązała z własnej inicjatywy, z wnioskodawcą umowy o dofinansowanie projektu realizowanego ze środków małopolskiego programu regionalnego na lata 2014-2020 lub 2021-2027 z przyczyn leżących po jego stronie”.

W kryterium pn. „Kwalifikowalność partnerów” zaproponowano wprowadzenie dwóch korekt – usunięcie oczywistej omyłki pisarskiej polegającej na wskazaniu niewłaściwego punktu, którego dotyczy ocena wniosku oraz usunięcie drugiej oczywistej omyłki, polegające na wykreśleniu słowa „wnioskodawca” i zastąpieniu go słowami „którykolwiek z partnerów”. Podobnie jak w poprzednim kryterium, wykreślono ostatni punkt definicji kryterium, który miał identyczną treść jak w kryterium pn. „Kwalifikowalność wnioskodawcy”.

Istotne zmiany zaproponowano w kryterium pn. „Innowacja w skali co najmniej rynku polskiego” – modyfikację skali punktowej ze skali 0-3 pkt, na skalę 0-4 pkt i zmianę wymagań dla punktacji najwyższej: zamiast dwuczęściowego kryterium punktowanego za 3 pkt, podzielono je na dwa osobne i w takiej konfiguracji 4 pkt miałyby być przyznane, jeżeli rezultatem prac B+R będzie co najmniej jedna innowacja produktowa lub innowacja w procesie biznesowym – w skali rynku światowego (zmiana proponowana na kanwie uwagi KE); a 3 pkt – jeżeli rezultatem prac B+R będzie więcej niż jedna innowacja produktowa lub innowacja w procesie biznesowym – w skali co najmniej rynku polskiego. Uzupełniono też oczywisty brak w dotychczasowej treści kolumny „Oceniający”, dopisując oceniającego, którym oczywiście będzie Komisja Oceny Projektów.

W kryterium pn. „Potencjał do transformacji w kierunku zielonej gospodarki” nie było uwag, ale IZ dokonała jego doprecyzowania polegającego na wykreśleniu zdania „Ekoinnowacje mogą mieć formę innowacji technologicznych, nietechnologicznych lub produktu, który jest wynikiem ekoprojektowania”, ponieważ w kryteriach stosowane są określenia „procesowa/produktowa” i aby uniknąć wątpliwości interpretacyjnych, IZ proponuje zmianę wyrazu „wskaźniki” na wyraz „efekty” – uwzględniając uwagę MCP.

W kryterium pn. „Dokumenty dotyczące stanu przygotowania projektu do realizacji” proponuje się dopisanie oceny „nie dotyczy” obok ocen „tak/nie”.

Po omówieniu wszystkich kryteriów i proponowanych zmian, udzielono głosu uczestnikom posiedzenia. Głos w dyskusji zabrali:

- 1) **Pan Jan Duda** – zapytał MCP, jak można porównać obecne kryteria do kryteriów z poprzedniej perspektywy;
- 2) **Pan Rafał Solecki** – zasadniczo nie ma zmian, pojawiają się przy kryteriach formalnych – chodzi o kryteria równościowe. W perspektywie 2014-2020 był stosowany model podobny do szczebla krajowego, czyli po przejściu wstępnej oceny formalnej, wnioskodawca był zapraszany na panel ekspertów – swoistą „żywą konfrontację”, nagrywaną na wideo. Na pierwszych konkursach wnioskodawcom wydawało się, że nie trzeba wiele zmian, żeby eksperci uznali projekt za badawczo-rozwojowy, ale to było błędne przekonanie, bo odrzucano 80% projektów już na pierwszym etapie - przy ocenie formalnej. Później to się zmieniło – sytuacja uległa poprawie, gdy zaczęto przeprowadzać najpierw wstępną ocenę formalną, następnie ocenę merytoryczną, a po niej właściwą – całościową ocenę formalną. Konkursy zdaniem Pana Soleckiego wyłoniły bardzo dobre projekty;
- 3) **Pani Anna Styszko** – jej uwaga dotyczyła kryterium formalnego „Potencjał ekonomiczny zapewniający prawidłową realizację projektu” – propozycja kryterium zakłada, że partner wiodący, czyli lider, który składa wniosek, powinien mieć obroty, które zapewniają mu co najmniej roczne wydatki. Zdaniem Pani Styszko zasada partnerstwa powinna polegać na zasadach z ostatniego okresu programowania, że obroty liczy się zarówno dla lidera jak i dla wszystkich instytucji wchodzących w to partnerstwo – w przypadku tego konkursu mogą się pojawić bardzo duże budżety. Zaproponowała, żeby wrócić do idei liczenia obrotów łącznie – czyli lider wiodący i partnerzy, stosując to do wszystkich konkursów, zwłaszcza, że takie rozwiązania przyjęły już inne województwa, w których ogłaszane są konkursy. Zapis ten wynika z ustawy, jednakże ta ustawa nakazuje, aby partner wiodący miał potencjał ekonomiczny, ale nie jest doprecyzowane, jak wysoki. Zaproponowała wstępnie zapis w kryteriach określający, że lider i jego partnerzy muszą mieć obroty, które zapewniają realizację projektu;
- 4) **Pani Małgorzata Kordiak-Prowadzisz** – zacytowała odpowiedni przepis ustawy: „Partnerem wiodącym w projekcie partnerskim może być wyłącznie podmiot o potencjale ekonomicznym zapewniającym prawidłową realizację projektu partnerskiego”. Czyli potencjał ekonomiczny odnosi się tylko do partnera wiodącego - nie wspólnie z innymi, tylko samodzielnie tego partnera. Dlatego IZ wprowadza tego rodzaju kryteria, będzie się dalej starać to robić;
- 5) **Pani Barbara Nowakowska-Mossór** – zaproponowała uszczegółowienie w kryteriach definicji potencjału ekonomicznego. Zwróciła uwagę, że jeżeli pojawią się projekty EFS-owe, to nie znajdzie się partner w projekcie, który byłby w stanie udźwignąć roczny obrót w wysokości miliona zł, albo skończy się to wyeliminowaniem małych organizacji pozarządowych;
- 6) **Pani Anna Mlost** – IZ jest gotowa rozmawiać o kwestii wysokości potencjału ekonomicznego – trzeba tak wyważyć próg tego potencjału, żeby z jednej strony był osiągalny dla beneficjenta, ale z drugiej strony bezpieczny, bo łatwo jest obniżyć pewne wymagania na początku projektu, ale potem mogą być negatywne konsekwencje na etapie realizacji. Wyliczanie potencjału na podstawie obrotów jest na korzyść beneficjentów, gdyby oprzeć to na przychodach, mogłoby powstać kryterium jeszcze trudniejsze do spełnienia. IZ sugeruje rozmawiać o wysokości progu, a nie o jego likwidacji, ponieważ działać to będzie na korzyść wnioskodawcy, gdy stanie się beneficjentem i realizatorem projektu. W tym konkursie mamy przedsiębiorców i innowacje, więc IZ zakłada, że jeżeli dany podmiot podejmuje się zadań z tej dziedziny, to jest przygotowany finansowo w tym zakresie – za każdym razem kwestia potencjału ekonomicznego będzie omawiana na posiedzeniu,

- 7) **Tadeusz Królczyk** – zapytał, czy spółki celowe, SPV, mogą być beneficjentami w tym projekcie – czy jest dopuszczalne, że wnioskodawca będzie mógł ubiegać się o dofinansowanie, tworząc spółkę celową.
- 8) **Pan Adam Flaga** – jego zdaniem trzeba dokonać analizy zasadności kryterium, ponieważ o dofinansowanie w systemie B+R ubiegają się w konkursach np. spółki celowe, które mają zerowe obroty lub firmy o małych obrotach, ale z dużym potencjałem przemysłowym bądź partnerskim. Jeżeli takie małe przedsiębiorstwa tylko w ramach konsorcjum byłyby w stanie wykonać projekt, który przekracza jego obroty, to miałyby zablokowane dofinansowanie do projektu. Dlatego Pan Flaga nie zgadza się na tak określone kryterium. Uważa podobnie jak Pani Styszko, że lepszy mechanizm był w poprzedniej perspektywie, gdy brano pod uwagę również obroty konsorcjum, a nie samego lidera;
- 9) **Pani Anna Mlost w odpowiedzi Panu Tadeuszowi Królczykowi** – jeżeli taka spółka celowa spełni warunki i będzie klasyfikowana jako MŚP albo small mid-cap (mała spółka o średniej kapitalizacji), to może być beneficjentem w projekcie. Jeżeli udziałowcem będzie jednostka samorządu terytorialnego, to wtedy taka spółka będzie uznana za dużego przedsiębiorcę i zostanie wykluczona z możliwości aplikowania;
- 10) **Pan Tadeusz Królczyk** – na prośbę Pani Anny Mlost przedstawił szerszy kontekst. Z reguły programy B+R są tworzone w ten sposób, że tworzy się spółkę celową, powołując konsorcjum, choć nie zawsze. Jeżeli spółka celowa może być beneficjentem i liderem, pojawia się pytanie jak mierzyć potencjał ekonomiczny spółki celowej powołując się na jej obroty, których nie ma, bo to jest jej pierwszy rok obrotowy;
- 11) **Pani Anna Mlost** – wtedy taka spółka nie spełni warunku potencjału ekonomicznego – na co Pan Królczyk odpowiedział, że raczej dominującym modelem przy projektach B+R jest tworzenie spółek celowych. Bardzo często zdarza się, że firmy innowacyjne (start-upy) są w stanie powołać znakomite konsorcjum, ale skala projektu jest na tak wysokim poziomie finansowym, że na pewno ich dotychczasowe obroty nie spełnią wymogu z omawianego kryterium. Zaproponował, aby zmienić rodzaj kryterium z obrotowego na kryterium gwarancji, kredytów, pożyczek, poręczeń. Rzadko który start-up ma obroty rzędu średniej lub maksymalnej kwoty, która jest przewidziana do dofinansowania, więc jest to kryterium, jego zdaniem, bardzo istotnie ograniczające start innowacyjnych przedsiębiorstw, które mogą mieć świetne pomysły, a będąc liderami konsorcjum zostaną wykluczone z aplikowania.
- 12) **Pan Rafał Kunaszyk** – jako przedstawiciel przedsiębiorców poparł głos Pana Tadeusza Królczyka, ponieważ projekty B+R są objęte dużym ryzykiem i dla przedsiębiorców najkorzystniejsze jest zrealizowanie projektu poza firmą. Paradoksalnie im bardziej stabilna firma, tym większe zagrożenie, że taki projekt może zniszczyć całą firmę. Dlatego firmy tworzą własne działy B+R, ale często też budują konsorcja w kontekście realizacji tego typu projektu albo powstaje spółka celowa, która ma realizować ten projekt. I dopiero firma z tego korzystająca ocenia czy to przedsięwzięcie ma sens czy nie. Z punktu widzenia przedsiębiorcy kryterium w zaproponowanym brzmieniu nie jest właściwe. Odnosząc się jeszcze do wymogu innowacji na skalę światową, mając doświadczenie z konsultacji w województwie mazowieckim, Pan Kunaszyk stwierdził, że aby ocenić, czy to rzeczywiście innowacja tej skali, trzeba mieć olbrzymią wiedzę branżową. Trzeba się zastanowić nad przyjęciem takich kryteriów, aby późniejsza ocena była w pełni wiarygodna.
- 13) **Pan Rafał Solecki** – cały omawiany program jest planowany na zasadzie komplementarności. Konkurs będący przedmiotem omawianych kryteriów przeznaczony jest dla podmiotów bardziej okrzepłych na rynku, które mają pewien potencjał, co wcale nie wyklucza wsparcia w ramach FEM dla start-upów. Na I kwartał przyszłego roku jest

planowane przygotowanie konkursu właśnie dla start up-ów i zdaniem pana Rafała Soleckiego w nim nie powinno być tego typu wymogów. Byłyby to warunki zaporowe. W przypadku omawianego konkursu rzeczywiście wnioskodawca powinien mieć pewien potencjał ekonomiczny, choćby patrząc na późniejsze wdrożenie – które będzie obligatoryjne. Badania muszą być nie tylko przeprowadzone, ale też sprzedane – muszą przynieść zysk. Nie jest to projekt rozliczany zaliczką, więc wnioskodawca musi dysponować konkretnym kapitałem, aby go rozliczyć. Jest to proces refundacyjny, ale tylko w pewnej części, a więc potencjał po stronie wnioskodawcy musi być wysoki.

- 14) **Pan Tadeusz Królczyk** – doprecyzowując swoją poprzednią wypowiedź, zaproponował, aby w definicji kryterium przy potencjale ekonomicznym wnioskodawcy zaznaczyć, że rozumie się przez niego warunek odpowiednio wysokiego obrotu rocznego lub gwarancji bankowych lub kredytów lub innych zabezpieczeń – innych mechanizmów finansowych. Chodzi o rozszerzenie definicji rozumienia zdolności ekonomicznej wnioskodawcy. Stwierdził, że przy spółkach kapitałowych kryterium obrotu jest kryterium tylko teoretycznie dającym gwarancję realizacji projektu.
- 15) **Pan Adam Flaga** – ocena ekspercka również bada potencjał partnerstwa, nie można partnerstwa oceniać z punktu widzenia lidera, który w pewnych przypadkach jest pomysłodawcą nowych technologii.
- 16) **Pani Anna Dela** – w 4 innych województwach, w których ogłoszono już takie konkursy w ramach EFS+, ten potencjał jest badany łącznie – tzn. partnera wiodącego wraz z partnerami. Pani Dela poprosiła, aby wystąpić o wspólną interpretację przepisów ustawy, skoro IZ w innych województwach interpretują ustawę w odmienny sposób i ustanawiają na swoich komitetach monitorujących kryteria zakładające łączne badanie potencjału. Zapytała, czy w poprzedniej perspektywie finansowej było wiele umów niezrealizowanych, bo badany łącznie potencjał finansowy wnioskodawców okazał się niewystarczający. W odpowiedzi Pan Łukasz Smółka zaproponował zajęcie się zagadnieniem EFS+ na następnym posiedzeniu, bo obecne dotyczy działania 1.1 B.
- 17) **Pan Tadeusz Królczyk** – dodał jeszcze, że przy spółkach kapitałowych kryterium obrotu jest kryterium tylko teoretycznie dającym gwarancję realizacji projektu. O wiele bardziej wymierne byłoby kryterium zysku.
- 18) **Pani Małgorzata Kordiak-Prowadzisz** – zgodziła się z Panem Tadeuszem Królczykiem, zwracając uwagę, że IZ uznała takie sformułowanie kryterium za wyjście na korzyść beneficjenta. Nie wprowadzono kryterium zysku, bo jest obawa, że nie byłoby wtedy zbyt wielu beneficjentów, a chodzi o ich jak największą ilość. IZ jest otwarta na wprowadzenie zabezpieczeń, ale stworzą one ryzyko obciążenia beneficjenta, ponieważ otrzymałby tylko refundację, a nie zwrot całości. Zdarzają się sytuacje, w których IZ odzyskuje środki od beneficjenta. Z punktu widzenia IZ wnioskodawca ma potencjał ekonomiczny, gdy ocenia się, że jest w stanie zrealizować projekt przy refundacji – założyć środki własne i ewentualnie po realizacji dostać refundację od IZ, oczywiście nie w pełnej wysokości oraz gdy ocenia się, że w sytuacji niepowodzenia beneficjenta, IZ będzie w stanie ściągnąć te środki od niego, ponieważ dysponuje środkami publicznymi. Wnioskodawca musi dysponować realnymi środkami na rachunku bankowym.
- 19) **Pan Tadeusz Królczyk w odpowiedzi Pani Małgorzacie Kordiak-Prowadzisz** zaproponował, aby rozszerzyć kryterium i obok potencjału ekonomicznego podać również alternatywnie kapitał zakładowy.
- 20) **Pani Anna Styszko** – poprosiła o sformułowanie optymalnego kryterium odnoszącego się do wszystkich potencjalnych przypadków, co było możliwe w innych województwach. Spytała czy małopolska IZ nie może zastosować analogii? W odpowiedzi Pani Małgorzata Kordiak-Prowadzisz nie zgodziła się na zastosowanie analogii, ponieważ byłoby to sprzeczne z ustawą, którą trzeba interpretować wprost.

Ogłoszono przerwę organizacyjną.

Po przerwie Pan Wicemarszałek Łukasz Smółka ogłosił, że ze względu na ograniczenia czasowe głosowanie nad kryteriami do Działania 1.1 B i nad podjęciem uchwały w sprawie zatwierdzenia tych kryteriów odbędzie się w trybie obiegowym. Wnioskodawca – Pan Tadeusz Królczyk zgodził się na takie rozwiązanie.

Głos zabrał **Pan Sławomir Kopeć**, w sprawie programu „Przemysł 4.0”. Zwrócił uwagę, że KE już dwa lata temu wydała dokument o programie „Przemysł 5.0” i zapytał, czy zostanie to uwzględnione, bo kwestia dotyczy programu wieloletniego. W odpowiedzi Pani Anna Mlost powiedziała, że obecnie, na mocy umowy partnerstwa, dyskusja toczy się o preferencjach dla projektów, które przybliżają IZ do realizacji „Przemysłu 4.0”. Na podstawie obecnej umowy partnerstwa nie ma podstaw/potrzeb do procedowania nad kryteriami dotyczącymi „Przemysłu 5.0”.

Omówienie kryteriów wyboru projektów dla Działania 1.5 Regionalny ekosystem innowacji dla typu projektu B. Zarządzanie regionalną inteligentną specjalizacją

Kryteria i zgłoszone do nich uwagi omówiła **Pani Anna Mlost**. Jest to przedsięwzięcie niekonkurencyjne, w którym beneficjentem będzie województwo małopolskie. Wszystkie kryteria w tym Działaniu mają charakter „tak/nie” (spełnia/nie spełnia). Korekty wprowadzone na podstawie uwag KE polegały na wykreśleniu pkt 8 w definicji kryterium „Kwalifikowalność wnioskodawcy” oraz wykreśleniu pkt 7 w definicji kryterium „Kwalifikowalność partnerów”.

Zarządzono głosowanie łączne nad przyjęciem uwag do kryteriów oraz przyjęciem **uchwały w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 1.5 Regionalny ekosystem innowacji dla typu projektu B. Zarządzanie regionalną inteligentną specjalizacją (Uchwała nr 31/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 15 czerwca 2023 r. – załącznik nr 21 do protokołu)**. W głosowaniu wzięło udział 39 osób. Za przyjęciem uchwały głosowało 37 osób, przeciw – 0 osób, wstrzymały się – 2 osoby. Uchwała została przyjęta.

10. Omówienie kryteriów wyboru projektów dla Działania 2.5 Wdrażanie Programu Ochrony Powietrza dla typu projektu B. Funkcjonowanie ekodoradców w gminach

Kryteria wraz ze zgłoszonymi do nich uwagami omówiła **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska**. Jest to kontynuacja działań prowadzonych przez województwo od lat w ramach projektu „LIFE”. W tym działaniu przewidziano wyłącznie kryteria zerojedynkowe. Zmiany wprowadzone na podstawie uwag polegały na dopisaniu w pkt 4 definicji kryterium „Kwalifikowalność wnioskodawcy” w nawiasie po słowach „na etapie oceny finansowej” słów („jeśli występuje ten etap oceny”) i analogicznie w pkt 2 definicji kryterium „Kwalifikowalność partnerów (jeśli dotyczy)” oraz w pkt 3 definicji kryterium „Wstępna kwalifikowalność wydatków”. Zmiany takie zaproponowano we wszystkich innych zapisach kryteriów do tego Działania, w których mowa o ocenie finansowej i dokumentach dotyczących analizy finansowej. W kryterium „Dokumenty dotyczące stanu przygotowania projektu do realizacji” wprowadzono korekty według uwag, które omówiła w I dniu posiedzenia Pani Justyna Dymek-Rypińska. Ta zmiana została omówiona i przyjęta w poprzednim dniu. Przy konstrukcji kryteriów oparto się na doświadczeniu departamentu UMWM, który wcześniej realizował projekt „LIFE”.

Po omówieniu kryteriów nie było chętnych do zabrania głosu.

Zarządzono głosowanie łączne nad przyjęciem uwag do kryteriów i przyjęciem **uchwały w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 2.5 Wdrażanie Programu Ochrony Powietrza dla typu projektu B. Funkcjonowanie ekodoradców w gminach (Uchwała nr 32/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 15 czerwca 2023 r. – załącznik nr 22 do protokołu)**. W głosowaniu wzięło udział 37 osób. Za przyjęciem kryteriów i uchwały głosowało 36 osób, przeciw – 0, wstrzymała się – 1 osoba. Uchwała została przyjęta.

11. Omówienie kryteriów wyboru projektów dla Działania 2.10 Przeciwdziałanie klęskom żywiołowym dla typu projektu A. Przeciwdziałanie ruchom masowym

Kryteria wraz ze zgłoszonymi uwagami omówiła **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska**. Poprawki wprowadzono zgodnie z uwagami, które były analogiczne jak w poprzednio omawianym Działaniu 2.5.

Po omówieniu wszystkich kryteriów i proponowanych zmian, udzielono głosu uczestnikom posiedzenia. Głos w dyskusji zabrali:

- 1) **Pan Tadeusz Królczyk** – podkreślił, że obecnie zajmuje się odbudową zniszczeń po powodzi w swojej gminie, które wystąpiły w skali dotąd niespotykanej w Małopolsce i w nawiązaniu do tego zgłosił uwagę dotyczącą kwestii prawa do dysponowania nieruchomością jako warunku niezbędnego dla uzyskania dofinansowania. Podał, że w specustawie (ustawa z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu), przewidziano szczególny tryb odbudowy na podstawie decyzji Prezesa Rady Ministrów i nie ma tam mowy o prawie do dysponowania nieruchomością. Biorąc pod uwagę, że jego gmina po powodzi w 2018 r. uległa zniszczeniom, które oszacowano na 96% dochodów gminy, zaproponował doprecyzowanie kwestii prawa dysponowania gruntem.
- 2) **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska** wyraziła opinię, że może przyjęta w I dniu posiedzenia poprawka Departamentu Funduszy Europejskich, to byłby ten przypadek, w którym mowa o projektach realizowanych na podstawie przepisów szczegółowych (tzw. specustaw), dla których we wniosku o dofinansowanie należy potwierdzić, że prawo do dysponowania nieruchomościami zostanie pozyskane na podstawie w/w decyzji.
- 3) **Pan Tadeusz Królczyk** stwierdził, że w tych zapisach mowa o klasycznym ZRID, a nie o sytuacji, o której mówi. Nie chodzi o ZRID, lecz o art. 2 specustawy przytoczonej wcześniej, która umożliwia premierowi zastosowanie szczególnego trybu odbudowy, w którym nie jest w ogóle przewidziane pojęcie prawa do dysponowania nieruchomościami. Poprosił o wprowadzenie w tym zakresie korekty do kryteriów.
- 4) **Pani Justyna Dymek-Rypińska** – uznała, że propozycja, która została wprowadzona w I dniu posiedzenia w kwestii uproszczenia składania dokumentów na podstawie specustaw, miała za zadanie objąć szerszy zakres sytuacji, w której nie będzie trzeba składać oświadczenia o prawie dysponowania nieruchomością. Uważa, że ta poprawka powinna znaleźć się w kryteriach, jeżeli ustawa przytoczona przez Pana Królczyka nie jest specustawą.
- 5) **Pani Małgorzata Kordiak-Prowadzisz** – upewniła się, że Panu Królczykowi chodzi, na podstawie litery c. z definicji kryterium „Dokumenty dotyczące przygotowania projektu do realizacji”, o sytuację, w której na podstawie tej ustawy zostanie wydane rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów, które ujmie gminę Ochotnica Dolna w ramach terenów uszkodzonych skutkiem powodzi, będzie to realizowane trybem specjalnym ze specustawy, z tym że bez takiego odniesienia do dokumentów potwierdzających prawo do dysponowania nieruchomością, jakie jest przy wydawaniu ZRID;
- 6) **Pan Tadeusz Królczyk** – potwierdził i zaproponował zmianę brzmienia definicji kryterium w tym względzie, podając treść proponowanej zmiany: „Prawo dysponowania nieruchomością nie jest weryfikowane w przypadku projektów realizowanych w oparciu o rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie gmin poszkodowanych w wyniku działania żywiołu, w których stosuje się szczególne zasady odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych, wydanego na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu”.

- 7) **Pani Małgorzata Kordiak-Prowadzisz** zaproponowała powołanie się bezpośrednio na ustawę, a nie na rozporządzenie i następujące brzmienie nowej litery d. w kryterium: „Prawo dysponowania nieruchomością nie jest weryfikowane w przypadku projektów realizowanych w oparciu o przepisy ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu, dla których we wniosku o dofinansowanie wnioskodawca wykaże, że wyżej wymieniona inwestycja realizowana jest na podstawie wyżej wymienionych przepisów”. Zaproponowała też dopisanie w literze c. „innych niż ustawa, o której mowa w literze d.”.
- 8) **Pani Anna Mlost w odpowiedzi na pytanie Pana Tadeusza Królczyka** czy możliwe jest dopisanie do kryterium premiowania dla gmin szczególnie poszkodowanych przez żywioły (których jest 18 w Małopolsce), które znalazły się na liście w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów, powiedziała, że będzie to wymagało przygotowania nowego kryterium, co nie nastąpi na obecnym posiedzeniu. Nie da się zmodyfikować zaproponowanych kryteriów prezentowanych na tym posiedzeniu, potrzeba na to więcej czasu.

Zarządzono, że brzmienie nowego kryterium zostanie zaproponowane poza posiedzeniem i głosowanie nad nim odbędzie się w trybie obiegowym.

12. Omówienie kryteriów wyboru projektów dla Działania 2.14 Ochrona różnorodności biologicznej dla typu projektu C. Rozwój ośrodków edukacji ekologicznej

Kryteria wraz ze zgłoszonymi uwagami omówiła **Pani Magdalena Łasak-Strutyńska**. Jest to przedsięwzięcie realizowane w trybie niekonkurencyjnym. Kryteria mają charakter zerojedynkowy. Jedynym wnioskodawcą będzie Województwo Małopolskie, Zespół Parków Krajobrazowych. Poprawki wprowadzono zgodnie z uwagami Departamentu Funduszy Europejskich – w kryterium „Dokumenty dotyczące stanu przygotowania projektu do realizacji” proponowane jest wprowadzenie korekt, o których mówiła Pani Justyna Dymek-Rypińska w I dniu posiedzenia i które już wprowadzono w poprzednich Działaniach. IZ zaproponowała autopoprawkę w kryterium „Edukacja ekologiczna” oraz w kryterium „Analiza popytu” – dodaje się w nich wzmiankę, że niespełnienie kryterium skutkuje negatywną oceną projektu.

Po omówieniu kryteriów nie było chętnych do zabrania głosu.

Zarządzono głosowanie łączne nad przyjęciem uwag do kryteriów i przyjęciem **uchwały w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 2.14 Ochrona różnorodności biologicznej dla typu projektu C. Rozwój ośrodków edukacji ekologicznej (Uchwała nr 33/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 15 czerwca 2023 r. - załącznik nr 23 do protokołu)**. W głosowaniu wzięło udział 40 osób. Za podjęciem uchwały oddano 39 głosów, przeciw – 0, wstrzymało się – 1. Uchwała została podjęta.

13. Powrót do dyskusji nad kryteriami do Działania 8.7 (Rozwój firm wspierających sprawiedliwą transformację) wraz z głosowaniem

Dyskusja podczas I dnia posiedzenia skupiła się tylko nad kryterium dotyczącym wdrożenia wyników prac B+R lub wynalazków lub wzorów użytkowych. W ramach tego kryterium proponowano przyznanie jednego punktu dla projektów wdrażających wynalazki posiadające ochronę patentową lub zgłoszono wniosek o ochronę patentową. Po dyskusji IZ zobowiązała się zmodyfikować to kryterium w taki sposób, aby zwiększyć prawdopodobieństwo, że wdrożona zostanie realna innowacja. Po konsultacji z gronem profesorskim IZ zaproponowała modyfikację o następującej treści: „Projekt przewiduje pierwsze wdrożenie wynalazku posiadającego ochronę patentową lub zgłoszony wniosek o ochronę patentową albo wzory użytkowe posiadające prawo ochronne na wzór użytkowy lub zgłoszono wniosek o prawo ochronne na wzór użytkowy. Ocenie podlega, czy wnioskodawca zamierza wdrożyć w ramach projektu: wynalazek chroniony patentem lub w stosunku do którego dokonano zgłoszenia w celu uzyskania patentu lub wzór użytkowy objęty prawami

ochronnymi lub w stosunku do którego dokonano zgłoszenia w celu udzielenia prawa ochronnego. Ocena dokonywana jest na podstawie dokumentacji lub oświadczenia o pierwszym wdrożeniu potwierdzającej dokonanie zgłoszenia lub uzyskanie ochrony patentowej lub posiadanie prawa ochronnego na wzór użytkowy lub zgłoszenia w celu udzielenia prawa ochronnego.”.

Zarządzono głosowanie nad przyjęciem uwag do kryteriów i podjęciem uchwały w sprawie **zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 8.7 Rozwój przedsiębiorstw wspierający sprawiedliwą transformację (Uchwała nr 34/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 15 czerwca 2023 r. – załącznik 24 do protokołu)**. W głosowaniu wzięło udział 36 osób. Za podjęciem uchwały głosowały 34 osoby, przeciw – 1 osoba, wstrzymało się – 1 osoba. Uchwała została podjęta.

14. Prezentacja Strategii komunikacji Funduszy Europejskich dla Małopolski na lata 2021-2027

Prezentację przedstawił **Pan Sławomir Włodarz**. Zaprezentował podstawy prawne przygotowania dokumentu, poinformował o zaakceptowaniu projektu Strategii przez instytucję ds. koordynacji wdrożeniowej umowy partnerstwa w obszarze informacji i promocji, przedstawił cele komunikacji, wskazał grupy docelowe, wymienił kanały komunikacji oraz zasady komunikacji, przedstawił finansowanie działań promocyjnych.

Odnosił się również do uwagi Związku Banków Polskich, która wpłynęła po terminie. Uwagi sektora bankowego dotyczyły grup docelowych wyodrębnionych jako odbiorcy komunikacji i wykorzystania w ramach kanałów płatnych pośredników finansowych. Uwaga nie została oficjalnie zgłoszona na obrady. IZ nie uwzględniła tej uwagi. W rozdziale III Strategii „Grupy docelowe” znajduje się już wyodrębniona grupa docelowa w postaci pośredników finansowych zgodnie z zapisami projektu Strategii komunikacji. W sposób szczególny IZ wskazuje również na podgrupy istotne z punktu widzenia komunikacji i kształtowania wizerunku Funduszy Europejskich, potencjalne podmioty wdrażające instrumenty finansowe, podmioty, które potencjalnie mogą być zaangażowane we wdrażanie instrumentów finansowych lub skorzystać ze wsparcia w formie zwrotnej i mieszanej, np. potencjalni pośrednicy finansowi, potencjalni inwestorzy prywatni, potencjalni ostateczni odbiorcy. Dlatego, ze względu na wskazanie potencjalnej grupy docelowej w projekcie Strategii, ta uwaga nie mogłaby być uwzględniona.

Odnosząc się do kanałów płatnych, są to kanały zapewniające dotarcie do potencjalnych odbiorców na warunkach komercyjnych. Z nich IZ będzie korzystać, zgodnie z PZP. Każdy pośrednik finansowy, wykorzystujący instrumenty finansowe, będzie miał konkretne obowiązki informacyjno-promocyjne, w tym dotyczące publikacji konkretnych informacji na swoich stronach internetowych. Pośrednicy finansowi wdrażający instrumenty finansowe nie są kanałem płatnym w rozumieniu przyjętym w Strategii. Pośrednicy finansowi w ramach swojego budżetu na realizację działań będą mieli wyodrębniony budżet na zarządzanie projektem, w ramach którego są zobowiązani do zapewniania kanałów komunikacji poprzez swoje działania, a zatem ta uwaga zostałaby przez IZ odrzucona.

Wobec braku chętnych do zabrania głosu, zarządzono głosowanie nad przyjęciem **uchwały w sprawie zaopiniowania Strategii komunikacji Funduszy Europejskich dla Małopolski na lata 2021-2027 (Uchwała nr 35/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 15 czerwca 2023 r. – załącznik nr 25 do protokołu)**. W głosowaniu wzięło udział 37 osób. Za podjęciem uchwały głosowało 36 osób, przeciw – 1 osoba, wstrzymało się - 0. Uchwała została podjęta.

15. Wolne wnioski

Głos zabrał **Pan Józef Kawula**. Zgłosił wniosek, aby jedno z kolejnych posiedzeń KM odbyło się w Brukseli. Pan Wiceprzewodniczący Łukasz Smółka poparł takie stanowisko i stwierdził, że IZ musi szukać środków finansowych na takie przedsięwzięcie, bo obecnie ich nie ma, ale nie wykluczył, że będzie to możliwe do końca obecnej perspektywy finansowej.

Do wniosku Pana Józefa Kawuli odniosła się **Pani Wanda Palińska** reprezentująca Ministerstwo Finansów. Powiedziała, że Ministerstwo Finansów ani przedstawiciele Rady Ministrów na pewno nie będą w takim wyjeździe uczestniczyć. Ministerstwo uznaje to za niecelowe wydatkowanie środków publicznych.

Głos zabrała również **Pani Monika Turek**, która poprosiła o wyjaśnienie na kanwie spotkania członków KM w formie online z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej, na którym poruszono kwestię instrumentów terytorialnych. Padło sformułowanie, że jeżeli w danym programie regionalnym instrument terytorialny, jakim jest RLKS (Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność) został wyodrębniony w ramach jednej osi, to wówczas jest możliwość podwyższenia dofinansowania do 95%. Pytanie – czy to jest prawda. Jeżeli tak, to czy jest obecnie możliwość zmiany Programu, aby RLKS był w jednej osi. Odpowiedź Pani Anny Mlost – w tym przypadku dyskusja jest bezpodstawna, ponieważ RLKS znajduje się w różnych osiach i taka zmiana nie jest możliwa, ponieważ są to różne fundusze. Drugie pytanie Pani Moniki Turek dotyczyło ZIT. Powiedziała, że zdaniem MFiPR jest możliwe, żeby projekty, które wynikają ze Strategii, nie zostawały wpisywane do Strategii, a były przyjmowane odrębną uchwałą. W takiej sytuacji w przypadku zmiany projektów, będzie wystarczająca zmiana uchwały, bez potrzeby aktualizacji Strategii.

Pani Anna Mlost udzieliła odpowiedzi ws. Strategii ZIT. Jest tam warunek mówiący o tym, że jest to szczególny przypadek, jeśli taka strategia jest strategią ponadlokalną Natomiast przy normalnej strategii ZIT musi być lista w Strategii.

Wobec braku dalszych pytań, na zakończenie posiedzenia Pan Wicemarszałek Łukasz Smółka podziękował wszystkim uczestnikom III posiedzenia KM FEM 2021-2027 za udział w obradach i zamknął posiedzenie. Zapowiedział, że głosowania w sprawie dwóch Działań: 1.1 B i 2.10 odbędą się w formie obiegowej. Zapowiedział, że kolejne posiedzenie KM również będzie dwudniowe i odbędzie się we wrześniu, a stosowne informacje o dokładnym terminie i miejscu będą przekazane w najbliższym czasie.

Na zakończenie Pani Anna Mlost zaapelowała o dotrzymanie terminu składania uwag do proponowanych kryteriów oceny projektów, ponieważ usprawnia to proces prowadzenia obrad Komitetu Monitorującego. Dyskusje mogłyby być bardziej konstruktywne, gdyby uwagi wpływały odpowiednio wcześniej, a nieraz niektóre uwagi wymagają wnikliwej analizy prawnej i oszacowania konsekwencji wpływu zmienionego kryterium na funkcjonowanie projektów. Dlatego uwagi należy zgłaszać z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym. Dwie uchwały będą głosowane w trybie obiegowym, propozycje kryteriów IZ przygotuje i przekaże je członkom drogą elektroniczną do roboczych konsultacji. Zgodnie z Regulaminem KM zostanie wskazana konkretna data końcowa na oddanie głosów w trybie głosowania obiegowego.

Wiceprzewodniczący Komitetu Monitorującego
program Fundusze Europejskie dla Małopolski
2021-2027
Łukasz Smółka
Wicemarszałek Województwa Małopolskiego

Protokół sporządził: Grzegorz Wojs

Załączniki stanowiące integralną część protokołu:

1. Lista obecności;
2. Upoważnienie dla Pani Anny Mlost do prowadzenia obrad w zastępstwie Przewodniczącego;
3. Prezentacja dotycząca agendy III Posiedzenia KM FEM 2021-2027;
4. Prezentacja dot. porządku obrad posiedzenia;
5. Prezentacja dotycząca proponowanych zmian kryteriów oceny projektów w ramach realizacji programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027;
6. Prezentacja dot. Grupy Roboczej ds. realizacji zasady partnerstwa, niedyskryminacji i warunków podstawowych;
7. Prezentacja dot. Strategii komunikacji Funduszy Europejskich dla Małopolski na lata 2021-2027;
8. Uchwała nr 17/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie zatwierdzenia zmian w kryteriach wyboru projektów dla Działania 8.1 Działanie na rzecz poprawy sytuacji na rynku pracy;
9. Uchwała nr 18/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie zatwierdzenia zmian w kryteriach wyboru projektów dla działania 8.2 Edukacja dla transformacji dla typu projektu A. Tworzenie przestrzeni typu fablab;
10. Uchwała nr 19/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie zatwierdzenia zmian w kryteriach wyboru projektów dla Działania 8.10 Gospodarka obiegu zamkniętego dla typów projektu: A. Upowszechnienie podejścia w zakresie GOZ, B. Inwestycje w zakresie zapobiegania i ograniczenia powstawania odpadów oraz zmniejszenia zużycia zasobów środowiskowych (w tym energii i wody oraz surowców) w procesach komunalnych, C. Inwestycje w zakresie gospodarczego wykorzystania odpadów, ścieków i osadów ściekowych oraz biomasy odpadowej, E. Rozwój systemów przetwarzania odpadów zielonych na potrzeby inne niż wytwarzanie energii oraz F. Wdrażanie rozwiązań ograniczających konsumpcję;
11. Uchwała nr 20/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie zatwierdzenia zmian w kryteriach wyboru projektów dla Działania 8.10 Gospodarka obiegu zamkniętego dla typu projektu D. Organizacja lokalnego rynku ponownego wykorzystania odpadów na zasadzie „mój odpad twoim materiałem produkcyjnym”;
12. Uchwała nr 21/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie zatwierdzenia zmian w kryteriach wyboru projektów dla Działania 8.11 Transformacja energetyczna dla typów projektu: A. Rozwój wykorzystania OZE i B. Rozwój obszarów zrównoważonych energetycznie i społeczności energetycznych;
13. Uchwała nr 22/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie zatwierdzenia zmian w kryteriach wyboru projektów dla Działania 8.11 Transformacja energetyczna dla typu projektu C. Kompleksowe inwestycje w renowację i dekarbonizację budynków z uwzględnieniem priorytetowego traktowania projektów uwzględniających zasady Nowego Europejskiego Bauhausu;
14. Uchwała nr 23/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie zatwierdzenia zmian w kryteriach wyboru projektów dla Działania 8.14 Transformacja klimatyczna dla typu

projektu A. Rozwój zielono-niebieskiej infrastruktury w powiązaniu z rozwojem usług ekosystemowych i edukacją klimatyczną;

15. Uchwała nr 24/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie zatwierdzenia zmian w kryteriach wyboru projektów dla Działania 8.14 Transformacja klimatyczna dla typu projektu B. Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej;
16. Uchwała nr 25/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 8.12 Transformacja transportu;
17. Uchwała nr 26/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 6.6 Rozwój kompetencji kadr i adaptacja do zmian dla typu projektu A. Finansowanie usług rozwojowych zgodnie z potrzebami zgłaszanymi przez pracodawców i przedsiębiorców oraz w oparciu o system popytowy oraz Bazę Usług Rozwojowych;
18. Uchwała nr 27/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 6.6 Rozwój kompetencji kadr i adaptacja do zmian dla typu projektu B. Kompleksowe programy typu outplacement;
19. Uchwała nr 28/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 6.7 Wsparcie na rzecz zarządzania różnorodnością u pracodawców;
20. Uchwała nr 29/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 15 czerwca 2023 r. w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 6.18 Wsparcie podmiotów ekonomii społecznej oraz przedsiębiorstw społecznych dla typu projektu A. Wsparcie bezpośrednie podmiotów ekonomii społecznej;
21. Uchwała nr 30/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 15 czerwca 2023 r. w sprawie powołania Grupy Roboczej ds. realizacji zasady partnerstwa, niedyskryminacji i warunków podstawowych;
22. Uchwała nr 31/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 15 czerwca 2023 r. w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 1.5 Regionalny ekosystem innowacji dla typu projektu B. Zarządzanie regionalną inteligentną specjalizacją;
23. Uchwała nr 32/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 15 czerwca 2023 r. w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 2.5 Wdrażanie Programu Ochrony Powietrza dla typu projektu B. Funkcjonowanie ekodoradców w gminach;
24. Uchwała nr 33/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 15 czerwca 2023 r. w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 2.14 Ochrona różnorodności biologicznej dla typu projektu C. Rozwój ośrodków edukacji ekologicznej;
25. Uchwała nr 34/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 15 czerwca 2023 r. w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów dla Działania 8.7 Rozwój przedsiębiorstw wspierający sprawiedliwą transformację;
26. Uchwała nr 35/23 KM FEM 2021-2027 z dnia 15 czerwca 2023 r. w sprawie zaopiniowania Strategii komunikacji Funduszy Europejskich dla Małopolski na lata 2021-2027;
27. Protokół głosowania z dnia 14 czerwca 2023 r.;
28. Protokół głosowania z dnia 15 czerwca 2023 r.;
29. Zestawienie uwag do kryteriów, zgłoszonych przed upływem terminu zgłaszania uwag.